

LIBRI I EZEKIELIT

KOMENTARI

Agim Rama

Rruga e Paqes

2021

HYRJE

Për Ezekielin (heb. Jehezkel) nuk dimë shumë gjëra përveç se asaj që ai ishte prift. Që në kapitullin e parë e gjejmë atë brenda një Tempulli, që të lë përshtypjen se është dhe preokupimi i tij më i madh. Ky është tempulli i tanishëm, i prishur, i fëlliqur nga ritet e papastra si dhe Tempulli i së ardhmes, arkitekturën e së cilës e përshkruan me hollësi në kapitujt 40-42 dhe në të cilën shikon kthimin e Perëndisë (43).

Duke qenë prift, ai ishte edhe një profet gjithmonë në veprim. Në kapituj 4 dhe 5 gjendemi në prani të një njeriu që i shoqëron me fjalë veprimet e tij të çuditshme. Ai ndërtoi një plan të Jerusalemit të rrethuar; ai qëndroi i shtrirë për 390 ditë rresht në anën e majtë dhe 40 ditë në anën e djathtë, i lidhur me litarë, ai hëngri ushqimin e përgatitur nga jashtëqitjet, ai rroi mjekrën dhe flokët, një të tretën e parë të flokëve e dogji, një të tretën e dytë e griu me shpatë dhe një të tretën e fundit e shpërndau në ajër. Prireja e tij kishte marrë një formë të çuditshme; vegimi i lavdisë së Perëndisë që ai mundohet të përshkruajë në kapitullin e parë na krijon një atmosferë joreale dhe të pakuptueshme.

Ne gjendemi përpara shfaqjes së krijesave të çuditshme, rrota që kanë sy, pishtarë dhe shkëndija që shoqërojnë fronin e lëvizshëm të Perëndisë. Pastaj profeti bie me fytyrë për tokë përpara këtij vegimi të pabesueshëm (rr. 28). Por shpirti i Perëndisë e çoi dhe i dha të hante pergamenën (k. 3,1-3), profeti pushtohet nga forca e Perëndisë së tij, ai nuk mund të rezistojë më, ai duhet të flasë, ai është i shqetësuar e i tronditur (3,14). Asnjë personazh tjetër i Besëlidhjes së Vjetër nuk e tregon kaq mirë fuqinë e Perëndisë kur kap dikë dhe e detyron të ecë, të flasë, të veprojë, sikurse një forcë fizike që detyron me hir ose pahir (k.8,3, shikoni gjithashtu 11,1 dhe 24; 37,1; 43,5).

Gjatë misionit të tij, Ezekieli u thirr nga Perëndia për të kryer veprime simbolike (4-5), ai përgjason përpara çifutëve rrethimin e Jerusalemit dhe në kapitullin e 12-të përgjason nisjen e emigrantëve. Në kap. 12 ai përgjason mbretin e Babilonisë në kryqëzimin e rrugëve; në kap. 37 përgjason bashkimin e Judës

dhe Izraelit. Ezekieli mbeti një shenjë e Izraelit deri në sprovat personale që i dërgoi Perëndia. Ai ishte, gjithashtu, një vegimtar, vegimet e të cilit të çonin në një botë fantastike (por të vërtetë):

1-3, vegimi i parë = koçia e Zotit (froni i tij i lëvizshëm)

8-11, vegimi i dytë = kafshët dhe idhujt në tempull (idhujtaria e fshehur)

37, vegimi i tretë = rrafshina e kockave që gjallërohen, e cila megjithë efektin simbolik na paraqet ringjalljen e Izraelit, vendi që iu ishte premtuar për të jetuar (Daniel 12,1-3; Hebrejve 1,40).

40-48 Vegimi i Tempullit të ardhshëm i vizatuar si në skicën e arkitektit, nga i cili rrjedh edhe lumi jetëdhënës që kalon nëpër qytet (Apokalipsi 22,1-2).

Për t'u nënvizuar është fakti se Tempulli nuk parashikohet të jetë në qytet, në Jerusalemin e ri, por në veri, në territorin e veçuar për priftërinjtë. Tek Apokalipsi 21,22 na tregohet se në qytet nuk ka ndonjë tempull dhe kjo përputhet më së miri me vegimin e Ezekielit për Tempullin e mijëvjeçarit. Janë kombet e parilindura ato që ndiejnë nevojën e një Tempulli për t'iu afruar Perëndisë dhe jo banorët e qytetit të shenjtë, të cilët e shohin tashmë ditë e natë fytyrën e Perëndisë.

Në këtë libër, përveç të tjerave hasim dhe në një sër alegorish:

- dy motrat jobesnike; Ohola dhe Oholiva (23)
- mbytja e Tirit (27)
- Faraoni i paraqitur si krokodil (29)
- pema gjigande (31)
- zbritja nga ferri (32)

Ezekieli është profeti në mërgim, i cili nuk lajmëron vetëm kthimin e menjëhershëm, por edhe kthimin përfundimtar të kohëve të fundit që do të shikojë ringjalljen e kombit, kthimi i tij është teokracia që bekon mbarë tokën. Gjatë shpërnguljes së dytë babilonase më 597, Ezekieli u zu rob.

Përmbajtja e librit

Kapitujt 1-3 përbëjnë hyrjen. Në këto kapituj Zoti i jep profetit porosinë (3 vegimet).

4-24 Vërejtjet dhe kërcënimet që u bënë izraelitëve përpara rrethimit të Jerusalemit i cili u pasua nga një shpërngulje e madhe e popullsisë.

25-32 profecitë kundër kombeve. Në këta kapituj profeti shtrin mallkimin hyjnor te provokuesit e kombit jobesnik dhe bashkëpunëtorët e tyre.

33-39 periudha e pas rrethimit të fundit. Këtu profeti ngushëllon popullin duke i premtuar një të ardhme më të mirë. Po në këta kapituj Ezekieli parathotë kthimin e Izraelit në vendin e tij përpara kthimit të tij kombëtar.

40-48 Ezekieli parashikon gjendjen politike dhe fetare të komunitetit të ardhshëm që do të vendoset në vendin e tij (detajet e Tempullit). Lavdia e Zotit do të kthehet në Tempullin e rindërtuar. Shih gjithashtu paragrafet paralele të Zeharja 12-14 dhe Apokalipsi 21-9-22,5.

Temat e librit

1) Rrënimi dhe restaurimi. Rrënimi i Jerusalemit dhe Tempullit të tij më 587 si dhe rënia në robëri e Babilonisë shënuan një plagë të dhimbshme në jetën dhe mendimin e popullit izraelit. Kjo dramë u bë dhe shtylla kryesore rreth së cilës zhvilloheshin ngjarjet e librit dhe mesazhi i Ezekielit. Çdo gjë karakterizohej nga dy ritme që përfaqësonin dy kohë, përpara dhe pas; përpara rrënimit, pas rrënimit. Në kapitujt 1-24 përmbledhen fjalimet e mbajtur përpara 587; kapitujt 25-48 dhe kryesisht 33-48 janë shkruar pas 587 (kapitujt 25-32 janë fjalime kundër kombeve të huaja dhe data e mbajtjes së tyre nuk është shumë e saktë).

Misioni i profetit ndahet në dy pjesë: përpara rënies së Jerusalemit, ai predikon me dhunë lajmin e Perëndisë për ndëshkimin e popullit rebel që nuk pranon të pendohet dhe të kthehet te Perëndia; pas rënies, ai lajmëron me besim shpresën

e kthimit për të internuarit, restaurimin e popullsisë dhe ndërtimin e Jerusalemit dhe të Tempullit, arkitekturën e së cilës ai na e përshkruan deri në detajet më të vogla, ashtu siç e ka soditur ai gjatë vegimit të tij.

Mesazhi i Ezekielit nga fillimi deri në fund përshkohet nga balancimi i së kaluarës dhe të ardhmes, i rrënimit dhe restaurimit, i së vjetrës dhe së resë, i vdekjes dhe ringjalljes. Këtu nuk kemi të bëjmë aspak me dy etapa që pasojnë njëra tjetrën, me gëzimet e hidhërimet që sjellin ato, por me një realitet të vetëm organik, i cili kërkon vdekjen e asaj që është e papastër dhe e fëlliqur, për të mundësuar rilindjen e asaj që është e shenjtë dhe e pastër.

2) Krimet e popullit: Nderi i Zotit u përdhos nga populli fajtor i cili duhet të ndëshkohet. Zoti duroi gjatë, por katastrofa është e paevitueshme (kap. 7). Pas ndëshkimit emri i Zotit do të shenjtërohet; Zoti do ta ngrejë popullin e tij lartë në mënyrë që kombet e tjera të shohin mrekullinë e mirësisë së Zotit (kap. 36,16-36).

Drejtesia e Perëndisë u dhunua sepse populli dyshoi në Perëndinë e tij (rruga e Perëndisë nuk është e drejtë 18,25). Kapitulli i 18-të është kapitulli i keqkuptimeve. Populli e kishte deformuar fjalën e Perëndisë sepse fëmijët nuk ishin ndëshkuar asnjëherë për mëkatet e të parëve të tyre (nga ana tjetër fëmijët e kanë gjithmonë mundësinë e shkëputjes nga e kaluara nëpërmjet pendimit dhe kthimit), por për vetë mëkatet e tyre. Fëmijët trashëgojnë pasojat e mëkateve të të parëve të tyre, por ata nuk janë përgjegjës për to. Perëndia i ndëshkon fëmijët vetëm në qoftë se ata vazhdojnë të bëjnë të njëjtat mëkate si të parët e tyre. Në kapitullin 18 Perëndia nuk bën tjetër veçse përsërit edhe një herë parimin që ishte i vlefshëm: Perëndia nuk ndërron mendje.

Tempulli i Jerusalemit ishte streha e lavdisë së Perëndisë, por njerëzit e fëlliqën këtë vend me idhujtaritë e tyre. Pra, Perëndia u largua nga Tempulli i tij dhe ia kushtoi atë shkatërrimit. Ai duhet të rrënohet (kap. 8). Pas vdekjes së Tempullit do të ndërtohet një Tempull i ri, në të cilin do të mbretërojë lavdia e Zotit (kap. 43).

Që nga ky moment Izraeli do të pastrohet, kryeqyteti i tij do të jetë i shenjtë dhe prania e Perëndisë do të jetë e përjetshme, sepse vetë qyteti do të quhet JAVE SHAMA: Zoti është aty (48,35).

3) Besëlidhja e re e faljes. Me rikthimin që profetizon, Ezekieli parashikon një besëlidhje të re që do të përqëndrohet në ripërtëritjen e brendshme: Perëndia duhet të dhurojë një dashuri të re (18,31; 11,19; 36,26). Në thelb të statutit politik dhe fetar të vendit qëndron besëlidhja e re, e cila është dhe çelësi i gjithçkaje. Paganët kanë sot të drejtën të hyjnë në këtë besëlidhje dhe të bëhen bashkëtrashgimtarë me popullin e zgjedhur (Dhiata e Vjetër).

Perëndia nuk është i lidhur me Tempullin e tij: Nëse lavdia e Zotit largohet gjatë syrgjynimit, kjo ndodh sepse ai do të shoqërojë elitën çifute që është edhe e ardhmja e kombit.

Ezekieli është, pra, profeti në mërgim i cili e inkurajon popullin në momentet më të vështira të historisë. Ai nxjerr përfundimin se Perëndia është një Perëndi që fal dhe ndëshkon me zemër të thyer, se Ai ruan mëshirën dhe faljen për breza me rradhë. Ai ndëshkon që ti të kesh një të ardhme më të mirë. Libri i Ezekielit mbyllet me perspektivën e lavdishme të mbretërisë që Perëndia do të vendosë mbi këtë tokë dhe në të cilën do të shfaqen ata që i do Ai.

KOMENTARI

Për pesë vitet e para të shërbimit të tij mesazhi i tij ishte kryesisht ai i katastrofës. Administrata e Judës dhe Jeruzalemit ishte dënuar me katastrofë: mërgimtarët u deshën ta pranonin këtë dhe jo të besonin te një kthim i shpejtë. Por pas rrënimit të Jeruzalemit dhe shkatërrimit të Tempullit nga babilonasit, mesazhi i tij bëhet ai i rimëkëmbjes. Në rendin e profecive të tij mesazhet e dënimit (kap. 1-24) ndahen nga mesazhet e shpresës me një seri orakujsh drejtuar kombeve të huaja (kap. 25-32).

Më 592 Ezekieli u zhvendos në vegim në buzën e kanalit në jug të Babilonit. Atje pa një stuhi rëre të madhe që afrohej nga veriu. Veriu ishte vendlindja e perëndive babilonase (Is 14:13). Në rëre pa tronin e lëvizshëm të Perëndisë. Zoti ka përballuar dhe pushtuar perënditë e babilonasve në territorin e tyre. Mbajtësit e tronit të tij u ngjajnë rojtarëve të tempullit babilonas, sepse ata janë bërë sklevërit e tij.

1,1 – 3,21 **Mandati i Ezekielit**

1,1 – 3,15 **Thirrja e Ezekielit**

Libri i Ezekielit fillon siç do të thotë të vazhdosh. Pas prezantimeve më të shkurtra narrative, ne na paraqitet i pari në serinë e profecive që përbëjnë librin. Kjo profeci fillestar bën pjesë në grupin e profecive shumë vizuale që paraprihen nga shprehja “dora e Zotit ishte mbi mua”.

Megjithëse nuk thuhet qartë, kjo profeci përfaqëson porosinë e Ezekielit si profet. Vegimi ishte intensiv, na thuhet se profeti u ul i shtangur për disa ditë pas tij (3,15). Në vegim ai sheh një rrezatues duke u ulur në një fron safiri poshtë të cilit vërshojnë katër krijesa futuriste. Ai dëgjon një zë që i thotë se duhet të dërgohet për të deklaruar atë që Zoti u thotë bijve të Izraelit në mërgim. Ai është paralajmëruar për kokëfortësinë e popullit, megjithatë ai duhet të flasë, pavarësisht nëse ata dëgjojnë ose jo.

Ka shumë në këtë vegim që nuk shpjegohet, veçanërisht në lidhje me kerubinët dhe udhëzuesit e tyre shoqërues si rrota. Kuptimi i përgjithshëm i simbolikës është të përcjellë madhësinë gjithëpërfshirëse të Zotit. Kerubinët e frikshëm shfaqin secila fytyra që përfaqësojnë format më të larta të jetës – njeriu, luani (mbreti i kafshëve), kau më i rëndësishmi i kafshëve shtëpiake) dhe shqiponja (kryetari i zogjve të ajrit). Ata udhëtuan “si rrufe” të shoqëruara nga udhëzuesit e tyre të shikimit të rrotave. Megjithatë, këto krijesa të mrekullueshme ishin thjesht shërbëtorë të fronit. Ata qëndronin poshtë fronit të Zotit. Nëse shoqëruesit ishin të mrekullueshëm, aq më tepër ishte vetë Mbreti.

Ezekielit iu tha që ai do të dërgohej te populli i Izraelit dhe mesazhi i tij do të përmbante paralajmërime dhe fatkeqësi, por ai do t'i gjente ato të ëmbla (3,1-4). E gjithë përvoja ndryshoi jetën e Ezekielit. Ai do të ishte i autorizuar të jepte mesazhin e tij, pavarësisht rezistencës së popullit të tij ndaj tij. Ai kishte nevojë për një forcim të tillë, sepse detyra e tij nuk do të ishte e lehtë.

Kjo nuk ishte përmes arsyes, apo logjikës së ftohtë, apo soditjes së përfitimeve afatgjata që Ezekieli ndjeu thirrjen e tij profetike. Kjo ishte për shkak se ai kishte parë mbresëlënjen dhe madhësinë e Zotit. Urdhërimet e Zotit janë më të lehta për t'u ndjekur kur mendojmë se kush i ka lëshuar ato.

1,1-3 Ezekieli, djali i Buzit, përjeton vegjime të dërguara nga Zoti.

1,5 katër gjallorët. janë të ngjashëm me kerubinët asirobabilonas që mbaheshin si shërbëtorë e rojtarë të hynijve që ishin vënë në hyrje të tempujve të pallateve mbretërore.

1,4-14 Ai sheh një re të shkëlqyeshme, rrezatuese, qendra e së cilës shkëlqen si metali i shkrirë. Katër krijesa mund të shihen në qendrën e saj të zjarrtë. Ata kanë një formë njerëzore, por secili ka katër fytyra dhe dy grupe krahësh. Fytyrat janë si ato të një burri, luani, kau dhe shqiponje. Krijesat vrapojnë para dhe prapa si një rrufe. Sytë tregojnë zgjuarsin.

1,15-21 Secili prej tyre shoqërohet nga diçka vezulluese dhe e rrumbullakët si rrota. Rrotat shkojnë kudo që shkojnë krijesat. Tingulli i krahëve të krijesave është si një ulërimë e madhe.

1,22-28 Mbi kerubinët qëndron ajo që duket si një përhapje e kristalit vezullues. Mbi këtë duket se ka një fron safiri, i cili mban një figurë të ndritshme dhe rrezatuese. Shkëlqimi është si një ylber. Është lavdia e Zotit.

1,24-25 Zoti nuk është i kufizuar nga Tempulli, por tregohet si Perëndia e kombeve.

Rojtari. Ky është një fragment shpesh i keqkuptuar kur shpjegohet nga perspektiva e DhR. Njeriu i drejtë është njeriu që i përmbahet ligjit çifut, i cili është pa të metë në zbatimin e detyrat e tij fetare. Këtu bëhet fjalë për kryerjen e detyrave fetare e jo për shfajësimin në kuptimin e DhR. Në qoftë se njeriu bie në mëkat, nuk do të merret parasysh kryerja e tij e kaluar, por do të vritet para kohe nga babilonasit. Ky do të jetë edhe fati i profetit në qoftë se nuk paralajmëron popullin. Ky nuk i përgjigjet rastit të besimtarit të DhR, gjendja shpirtërore e të cilit nuk mund të anulohet. Ky rast mund të zbatohet vetëm në sferën e disiplinës. Këtë e bën apostulli Pal te 1 Kor 10 – ai paralajmëron dëgjuesit e tij se po të sillen në të njëjtën mënyrë sa izraelitët e DhV, Perëndia do t'i vrasë fizikisht. Pali nuk flet për fatin e tyre të përjetshëm, por për disiplinimin e besimtarëve.

2,1-5 Ezekielit i thuhet një zë që do të dërgohet te izraelitët, një popull kokëfortë në rebelim të vazhdueshëm kundër Zotit. Ai do t'u profetizojë atyre, pavarësisht nëse ata dëgjojnë ose jo. Ai nuk duhet të ketë frikë ose të rebelohet.

2,9 – 3,3 Ezekielit i është dhënë një rrotull që përmban fjalë vaji dhe vajtimi. Ai është urdhëruar të hajë rrotullën. Me ta bërë këtë ai zbulon se ka shije të ëmbël si mjalti.

3,4-11 Ai është paralajmëruar se izraelitët nuk do të duan ta dëgjojnë atë. Prandaj, atij do t'i jepet forca e vullnetit për detyrën. Atij i thuhet që të shkojë menjëherë te bashkatdhetarët e tij në mërgim dhe t'ua përcjellë mesazhin e Zotit.

3,12-15 | Transportuar për të qenë me të mërguarit, ai ulet i shtangur për shtatë ditë.

Shënimet. 1.1 “Në vitin e tridhjetë” – nuk na thuhet se për çfarë i referohet kjo datë. Një mundësi është që të ishte epoka e profetit. Lumi Kebar ishte një kanal i Eufratit që shtrihej në jug-lindje të Babilonisë.

2 “Viti i pestë” i mërgimit – 593 p.e.s ..

5 ‘Katër krijesat e gjalla’ janë shërbëtorët e fronit. Ata quhen ‘kerubinë’ në kap. 10. 15-21 “Rrotat” – interpretuesit e lashtë e morën tekstin për të përshkruar një lloj qerreje. Natyra e rrotave të saj i mundësoi asaj të udhëtonte pa mundim në çdo drejtim.

16 “krisolit” – një lloj shkëmbi.

22 “hapësirë” – e njëjta fjalë përdoret në Zan. 1,6-8. Ideja këtu është e një platforme të fortë që ndan kerubinët nga fronti.

28 “Dukja e shëmbëlltyrës” – Ezekieli është i kujdesshëm për të mos thënë se ai e pa Perëndinë.

2,1 “Bir njeriu” – kjo shprehje ndodh mbi 90 herë në Ezekiel. Në këtë libër është një aludim për faktin se Ezekieli është thjesht një njeri -’vdekshëm’.

10 Rrotullat zakonisht shkruheshin vetëm në njërën anë. Fakti që kjo rrotull është shkruar “në të dy anët” mund të tregojë plotësinë ose plotësinë e mesazhit.

3,1 “Hani këtë rrotull” – Ezekieli duhej të thithte mesazhin që do të merrte. Ai nuk ishte thjesht një transmetues i sinjaleve hyjnore. Fjalët e Zotit ishin edhe për të.

11 «Në mërgim» – dëgjuesit e menjëhershme të Ezekielit do të ishte shokët e tij të mërguar në Babiloni.

14 “Hidhërim dhe ... zemërim” – këto emocione të forta ndoshta u nxitën nga ndjenja e kokëfortësisë së Izraelit (krhs. 3,5-8).

15 “Tel Abib” – një “tel” është një kodër ose një tumë. Emri është identik me Tel Avivin modern, megjithëse të dy vendet janë shumë larg njëri-tjetrit.

3,16-21 **Përgjegjësia e rojes**

Pasi kaloi disa ditë duke u rikuperuar nga trauma e vegimit të tij fillestar, Ezekieli merr një mesazh të dytë, të shkurtër. Këtë herë përshkruhen përgjegjësitë e tij, së bashku me ndëshkimet për heqjen dorë nga detyrat e tij (krhs. 33,1-9). Privilegji për t'u thirrur për të qenë një shërbëtor i Zotit sjell me vete përgjegjësi. Zbatimi besnik i këtyre përgjegjësive është më i rëndësishëm sesa nëse ato duket se kanë sukses ose jo.

17 Ezekieli është bërë roje për Izraelin, për t'u dhënë mesazhe të Perëndisë atyre.

18, 20 Nëse ai nuk i përcjell paralajmërimet e Zotit dikujt, ai do të mbahet përgjegjës për fatin e atij personi.

19-21 Duke përcjellë mesazhin ai do të ketë bërë detyrën e tij, edhe nëse marrësi i mesazhit e shpërfill atë.

Shënim. 14 “Roja” – detyra e rojes ishte të mbikëqyrë çdo rrezik që i kanosej qytetit.

3,22 – 24,27 Paralajmërimet në lidhje me shkatërrimin e ardhshëm të Jerusalemit

3,22 – 5,17 Mesazhe të zbatuara, rrethimi i Jerusalemit parathënë

Grupet e para të veprimeve profetike të Ezekieli ishin po aq vizuale sa edhe verbale. Ai kishte një mesazh të pakëndshëm për t'u sjellë popullit të Jerusalemit, ata do të viheshin nën rrethim. Për më tepër, rrethimi do të ishte aq i gjatë sa që ushqimi do të bëhej i pakët. Një e treta e popullit do të vdisnin nga uria ose sëmundja. Një e treta tjetër do të vdiste në luftimet përreth qytetit. Shumica e pjesës së mbetur do të shpërndahen dhe vetëm disa do të mbeten.

Në mënyrë që të përçonte këtë mesazh të zyrtë, Ezekieli duhej të përdorte një metodë të habitshme. Ai duhej të simbolizonte rrethimin. Duket se ai e humbi fuqinë e fjalës normale në këtë fazë dhe do të ishte në gjendje të fliste vetëm kur të kishte një profeci për të deklaruar (3,26-27). Kjo humbje e

pjesshme e fjalës vazhdoi derisa lajmet për rënien e Jerusalemit i erdhën atij (33,22; krhs. 24,27). Do të kishte edhe mesazhe të tjera të miratuara (12,1-16; 17-20; 24,15-27), por ky i pari duhet të ketë vendosur reputacionin e tij si një nga profetët e çuditshëm të Izraelit.

Ne mund ta quajmë metodën e Ezekielit për të përcjellë mesazhin e tij jokonformist, madje zbavitëse ose të turpshme. Sidoqoftë, është më e rëndësishme të komunikohet mesazhi sesa të ruhet imazhi popullor i folësit.

3,22-23 Ezekielit i thuhet të dilte në fushë. Kur e bën këtë, ai sheh lavdinë e Zotit dhe shembet.

3,24-27 Pastaj ai udhëzohet të shkojë dhe të kufizohet në shtëpinë e tij. Ai gjithashtu informohet se do të bëhet i paaftë për të folur – përveç kur ai po jep një mesazh nga Zoti.

4,1-8 Atij i thuhet të bëjë një model të vogël i cili do të përfaqësonte Jerusalemin nën rrethim. Ai do të shtrihet, i lidhur, në anën e tij të majtë për 390 ditë. Gjatë kësaj kohe ai do të mbajë mëkatet e Izraelit. Pastaj ai duhet të shtrihet në anën e tij të djathtë për 40 ditë, duke mbajtur mëkatet e Judës. Çdo ditë përfaqëson një vit.

4,9-17 Gjatë 390 ditëve ai do të jetojë me racione të pakta, duke treguar kështu mungesën e ushqimit që do të godiste Jerusalemin. Ai shmang detyrimin e ndotjes së ushqimit, megjithatë ndotja e ngjashme do të ndodhte kur populli i Izraelit të internohej në kombet e huaja.

5,1-4 Atij i thuhet të rruajë kokën dhe fytyrën. Kur të ketë mbaruar së përshkruari rrethimin, ai do të djegë një të tretën e flokëve të tij brenda qytetit. Një e treta tjetër do të goditet nga shpata përreth qytetit. E treta e mbetur duhet të shpërndahet në erë. Disa fije duhen zhytur në petkun e tij; disa të tjerë do të digjen.

5,5-17 Jerusalemi është rebeluar kundër ligjeve të Zotit. Prandaj shpallja e tij është: “Unë jam kundër jush, Jerusalem, dhe do t’ju dënoj. Për shkak të idhujtarisë dhe praktikave tuaja të neveritshme, një e treta e popullit tuaj do të vdesë nga murtaja

ose uria brenda jush. Një e treta tjetër do të vdesë nga shpata jashtë mureve të tua. E treta e fundit do të shpërndalet dhe do të tërhiqet. Atëherë zemërimi im do të pushojë dhe ata do të pranojnë që unë jam Zoti. Ju do të jeni një paralajmërim për kombet e tjera kur të vijë dënimi juaj. ‘

Shënimet. 3,23 “Lavdia e Zotit” – siç kishte parë Ezeieli në 1,28. 25 “Do të jesh i lidhur” – krhs. 4,8 Ezeieli ishte i lidhur me litarë gjatë kohës që e miratoi këtë profeci.

4,1 “Pllaka argjile” ose më vonë “një tullë”, pllaka argjile të butë janë përdorur si shkresë “letër”.

3 “Tigan hekuri” – mund të përfaqësojë kapjen e fortë të rrethimit.

5 “390 ditë” – janë bërë përpjekje për t’i shpjeguar ato në terma të gjatësisë së mërgimeve, të Judës për një brez (rreth 40 vjet) 586-536 p.e.s., të Izraelit për rreth 150 vjet 734-580 p.e.s. (LXX lexon 190 vjet, e cila merret si total për të dy të mërguarit). Ky nuk është një shpjegim i kënaqshëm. Ndoshta është më mirë të shohësh vitet se përfaqësojnë thellësi sesa gjatësi, pabesia e Izraelit është rreth dhjetë herë më e keqe se ajo e Judës.

10-11 Racionet e Ezekielit erdhën në rreth 200 gramë drithëra dhe 0.6 litra ujë. Këto ishin sasi të pakta, duke simbolizuar mungesën e ushqimit (v 17).

5,1 Rruajtja e kokës ishte një shenjë zie.

17 Katër kamxhikët e përmendur këtu – murtaja, uria, kafshët e egra dhe gjakderdhja (lufta) – përsëriten disa herë gjatë gjithë librit.

6,1-14 **Profeci kundër idhujtarisë në Izrael**

Megjithëse kjo profeci drejtohet kundër maleve të Izraelit, objektivat e vërtetë për të dënuar janë vendet e shenjta ose “vendet e larta” që do të gjendeshin në male. Një vend i lartë ishte një vend për adhurim i hapur me prejardhje kananase. Disa nga popullin i përdorën këto vende për të adhuruar Zotin, por u mbajtën shumë prej praktikave idhujtare pagane. Paralajmërimi

është se dënimi i afërt që priste qytetin do të godiste edhe rajonet përreth. Praktikuesit e adhurimit të vendeve të larta nuk do të shpëtohen nga idhujt e tyre. Megjithatë, ngjarjet e ardhshme nuk ishin vetëm një formë e ndëshkimit. Shprehja “ata do ta dinë që unë jam Zoti” përsëritet në të gjithë profecinë (v. 7, 10, 13, 14). Adhuresit në vendet e larta do të kuptonin se cilët perëndi ishin të rremë dhe cili prej tyre ishte i vërtetë.

Adhurimi i idhujve në vendet e larta ishte një problem i përhershëm për Izraelin (krhs. 1 Mbr. 12,28-33; 2 Mbr. 17,9-11). Megjithëse Ezekieli më vonë do të sulmonte mëkatet ‘më të reja’ të fituara nga Izraeli nga fqinjët e tyre, disa nga profecitë merren me këto probleme të vjetra. Praktikrat e gabuara, edhe nëse institucionalizohen nga tradita shekullore në një shoqëri, mbeten ende të gabuara.

1-7 U bëni thirrje maleve të Izraelit: “Unë jam gati të sjell një shpatë kundër jush. Vendet tuaja të larta dhe vendet e tjera të adhurimit do të shkatërrohen. Banorët tuaj do të vriten para idhujve të tyre. Atëherë do të pranoni që unë jam Zoti “. Malet ishin karakteristike për Izraelin, por edhe vendi ku bëhej idhujtaria

8-10 ‘Por disa do të kursehen. Në kombet ku janë shpërndarë, ata do të më kujtojnë mua dhe do të përçmojnë veten e tyre për atë që kanë bërë. Ata do ta pranojnë që unë jam Zoti “.

11-14 “Vajto për praktikrat e mbrapshta të Izraelit, sepse shpata, uria dhe murtaja do t’i zënë. Kur populli do të bjerë rreth idhujve dhe shenjtërores së tij dhe vendi i tij do të shkretohet, atëherë do të pranojë që unë jam Zoti “.

Shënimet. 11 “Mjerisht!” – shumë komentues sugjerojnë që këtu ka nuanca të përbuzjes ose talljes.

14 “Nga shkretëtira në Dibra” – d.m.th. në të gjithë tokën.

7,1-27 **Paralajmërim i katastrofës së afërt për Izraelin**

Fatkeqësia që ishte parashikuar për tokën e Izraelit do të ndodhë. Nuk ka më kohë për të ndryshuar mendim. Lufta është e afërt; Jerusalemi do të rrethohet dhe vendi i tij do të shkatërrohet.

1-9 Shpalleni tokës së Izraelit: “Tani mbarimi është mbi ju! Nuk do të ketë keqardhje. Kur të paguheni për praktikat tuaja, atëherë do ta dini se unë jam Zoti. ‘

10-14 “Koha ka ardhur.”

15-22 ‘Shpata, murtaja dhe uria ju presin. Ata që mbijetojnë do të mbushen me turp dhe dëshpërim. Pasuria e tyre nuk do t’u sjellë dobi – do të plaçkitet ‘.

23-27 “Më i ligu i kombeve do të rrëmbejë pasurinë e tyre. Nuk do të ketë pushim. Edhe mbreti do të vajtojë. Ata do të gjykohen sipas standardeve të tyre. Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti ‘.

Shënimet

10 Shufra ka lulëzuar, arroganca ka lulëzuar – dhuna dhe krenaria tani do të sjellin shpërblimin e tyre.

12 “Le të mos gëzohet blerësi” – kriza e ardhshme do ta bëjë atë marrëzi të kryejë një aktivitet normal biznesi.

15 Jashtë është shpata, brenda janë murtaja dhe uria; ata që do të mbeten jashtë qytetit do të shkatërrohen nga trupat e armikut. Ata brenda qytetit do të pësojnë një rrethim. Uria dhe sëmundja do të vijin.

19 “Argjendi dhe ari” – ndërsa rrethimi intensifikon paratë nuk do të ndihmojnë në marrjen e ushqimit.

23 “Përgatitni zinxhirë” – zinxhirë të robërisë.

8,1 – 11,25 **Idhujtaria e Jerusalemit dhe dënimi i saj**

Në këtë vegim të madh Ezekieli e gjen veten të transportuar në një ekstazë në tempullin në Jerusalemi. Aty i tregohet gjendja e rëndë e fesë izraelite. Vetë territoret e tempullit përdoren për praktika pagane. Ndjekja ndiqet dhe Ezekieli pastaj bëhet i vetëdijshëm për fronin madhështor dhe krijesat e tmerrshme që

ai kishte parë në vegimin e tij fillestar – lavdinë e Zotit. Do të ketë ndëshkim për ata që kurdisin padrejtësi shoqërore në qytet. Megjithatë, profecia përfundon me një premtim se të mërguarit do të kthehen në tokën e tyre.

Sinkretizmi – përzierja e elementeve nga disa fe – është një nga rrugët më të lehta për t'u ndjekur. Besimtarët e mundshëm mund të shmangin bastet e tyre dhe të mbajnë të lumtur të gjithë perënditë. Megjithatë, Zoti i Izraelit është një Zot xheloz, d/m.th. nuk toleron rivalë. Nuk mund të ketë pretendues të tjerë për adhurimin dhe përkushtimin e një indivifi. Në shoqëritë tona me shumë besime, pluraliste, ky theks duhet të bëhet dhe shpesh keqkuptohet. Megjithatë, kompromisi ynë nuk është më pak i neveritshëm për Perëndinë sesa praktikrat pagane të përshkruara këtu.

8,1-4 Ezekieli ka një vegim në të cilin transportohet në tempullin në Jerusalem. Atje ai sheh lavdinë e Zotit – ashtu si kishte bërë në fushë. Pastaj atij i janë treguar shembuj të ndryshëm të idhujtarisë që po praktikohet. Ai sheh, një idhull të ngritur në hyrje të altarit (8,5-6); shtatëdhjetë pleq të Izraelit që adhuronin motive shtazore të shkruara në mure (8,7-13); gratë në zi për perëndinë Tamuc (8,14-15); njëzet e pesë burra që adhurojnë diellin (8,16-18).

6,14 Tamuc – hyjni babilonase qajej veçanërisht në këtë kohë kur zbriste në nëntokë e me vete merrte çdo jetë të vegjetacionit. Posaçërisht vajtohej nga gratë, sepse ishte hyjni babilonase e frztshmërisë.

9,1-6a Një burrë është urdhëruar të vendosë një shenjë në ballin e të gjithë atyre në Jerusalem që pendohen thellë për praktika të tilla. Njeriu fillon të zbatojë komandën. Gjashtë burrave të tjerë u thuhet më pas të vrasin këdo në Jerusalem që nuk ka shenjën. Kjo është profeci e dramatizuar e asaj që do t'u bënin babilonasit banorëve të Jerusalemit

9,6b-7 Ata fillojnë me pleqtë në tempull.

9,8-10 Lutjet e Ezekielit për butësi refuzohen për shkak të dhunës së madhe dhe padrejtësisë në Izrael dhe Judë.

9,11 Njeriu që duhej të shënonte ballin e popullit e përfundon detyrën e tij.

9,14 Tamuci i erdhi rrotull Inanës perëndeshën sumeriane të dashurisë (Ishtar akadiane) dhe dhe e fitoi, por vdiq si pasojë, dhe pastaj u ringjall. Pastaj Tamuci identifikohet me perëndinë siriane Adonis, atë që duan gratë (khs. Dan 11,37).

10,1-6 Atëherë ai është udhëzuar të marrë qymyr të ndezur pranë kerubinëve dhe t'i shpërndajë në Jerusalem.

10,7-8 Një prej kerubinëve i jep qymyr të zjarrtë.

10,9-22 Të katër kerubinët shoqërohen secila nga diçka si rrota. Këto kerubinë dhe rrota janë të njëjtat me ato që Ezekieli ka parë më parë.

11,1-7 Ezekieli merret në portën lindore të tempullit. Zoti i tregon një grupi prej njëzet e pesë burrash, të cilët po kurdisin të keqen dhe po japin këshilla të liga. Ezekieli është urdhëruar të profetizojë për ta.

11,7-12 Zoti i di mendimet e tyre. Ata kanë vrarë shumë në qytet, por do të dëbohen prej tij dhe do të ndëshkohen duke sulmuar të huaj. Ata nuk i mbajtën ligjet e Zotit.

11,13-15 Gjatë profecisë, një nga grupi, Pelatia, bir i Benaias, vdes. Ezekieli e pyet Zotin me alarm nëse mbetja e Izraelit do të shuhet plotësisht. Atij i thuhet se ata që tani banojnë në Jerusalem mendojnë se të mërguarit nuk janë më të aftë të trashëgojnë tokën e Izraelit. Ai është urdhëruar t'u thotë atyre: „Edhe pse jeni të internuar, unë prapë kam qenë me ju. Unë do t'ju mbledh përsëri në tokën e Izraelit. Ata që kthehen do t'i heqin idhujt e tij. Ata do të kenë një zemër të re dhe do të ndjekin ligjet e mia. Ata do të jenë populli im dhe unë do të jem Zoti i tyre. Ata që i janë përkushtuar idhujve do të korrin shpërblimin e tyre (11,18-21).

11,22-25 Lavdia e Zotit lëviz në një mal në lindje të Jerusalem. Pastaj Ezekieli transportohet përsëri në vegimin e tij në të mërguarit në Babiloni. Ai u tregon të gjitha ato që ka parë. Ishte një profeci rreth asaj që do t'i ndodhë Izraelit.

Shënimet. 8,1 “Viti i gjashtë” – 592 p.e.s .. “Pleqtë” – vetëm 14 muaj pas vegimit të tij këshillues Ezekieli ka arritur në fazën ku edhe pleqtë e Izraelit e vizitojnë atë për t’u këshilluar me të (krhs. 14,1; 20,1).

2 “Si ai i një burri” – në këtë dhe vargjet pasuese Ezekieli është dukshëm i paqartë në përshkrimet e tij të qenies si njerëzore që pa. Ai është i kujdesshëm për të theksuar se ajo që ai pa ishte se si iu shfaq atij, dhe jo ato që ishin në të vërtetë tiparet fizike të të dërguarit hyjnor.

3 “Porta e Veriut” – në vegimin e tij Ezekieli transportohet në tempullin në Jerusalem. “Idhulli që provokon xhelozinë” – ndoshta një imazh i Asherës, një perëndeshë e pjellorisë. Ndryshe nga idhujt e përmendur më vonë në këtë kapitull, ky imazh ishte në sytë e publikut. Ishte një provokim; ishte aty për të bërë që kalimtarët të ndiqnin rrugët e tij; do të nxiste pakënaqësi mes izraelitëve besnikë; por në fund të fundit ajo thirri pakënaqësinë xhelozike të Zotit.

4 ‘Lavdi e Zotit’ – ishte akoma atje, përkundër asaj që po ndodhte në tempull.

7-12 Ezekieli tani është treguar idhujtari e një natyre më të fshehtë.

10 ‘Portretizuar’ – d.m.th. i gdhendur.

11 “Shtatëdhjetë pleq” – d.m.th. një pjesë mjaft e madhe e pleqve të Izraelit.

14 ‘Tamuc’ – (i quajtur ndryshe Dumuzi) ishte një zot babilonas, adhurimi i të cilit përfshinte vajtime për zbritjen e tij në botën e nëndheshme.

16 Fyerja e shtuar këtu është se adhurimi i diellit u bë pikërisht përpara altarit të tempullit.

17 “Vendosja e degës në hundë” – ndoshta një gjest tjetër ceremonial i lidhur me adhurimin e diellit.

9,1-11 Ky fragment të kujton fort pasazhe të tjera apokaliptike të gjykimit përfundimtar.

9,3 Lavdia e Zotit fillon të largohet nga tempulli. Mesazhi është i qartë. Durimi i Zotit me popullin e tij është afatgjatë, por nuk është i përjetshëm. Nëse vazhdojmë në mënyrat tona idhujtare, ai duhet të largohet dhe më në fund të na lejojë.

9,4 “Vendos një shenjë” – shenja ishte shkronja tam, shkronja e fundit e alfabetit hebraik, e cila do të dukej si një x. Shenja shërbeu për të dalluar ata që kishin qenë besnikë nga ata që nuk kishin.

10,1 “Froni i safirit” – kjo korrespondon me vegimin fillestar të Ezekielit (krhs. 1,26).

10,2 “Kerubinët” – krijesat madhështore të kap.1 tani jam identifikuar si kerubinë. Këto qenie mitologjike përshkruhen se qëndrojnë nën, ose ndoshta edhe mbështetëse, fronit të Zotit. Roli i tyre këtu si shoqërues të Zotit do të përshtatej me përshkrimin e tyre në kapakun e arkës së besëlidhjes (Dal. 25,18-22) dhe me aludime të tjera në DhV që portretizojnë Zotin si “të fronizuar mbi kerubinët” (1 Sa 4,4; 2 Sa 6,2; 2 Mbr. 19,15; 1 Kr. 13,6; Ps. 80,1; krhs. Ps. 18,10). Ato mund të ndryshojnë disi në pamje; në Ezk.

41,18-20 përshkruhet një varietet me dy koka.

10,14 “Kerubim” – një nga katër fytyrat përshkruhet si e një kerubini dhe jo si ka si në 1,10.

11,3 “A nuk do të jetë shpejt koha për të ndërtuar shtëpi?” – përkthimi i saktë i gjysmës së parë të këtij vargu është i pasigurt, por thelbi i përgjithshëm i vargut është se komplotistët po përpiqeshin të lexonin shenjat e kohës dhe kishin arritur në përfundimin se ata do të ishin elita midis shoqërisë së Jerusalemit. (krhs. v. 7, 11).

11,13 “Ndërsa po profetizoja” – d.m.th. gjatë rrjedhës së vegimit.

11,19 “Zemra prej guri” – “mishi” – një temë e cila do të përsëritet më vonë (krhs. 36,26).

11,23 Lavdia e Zotit më në fund largohet nga qyteti.

12,1-16 Një mesazh i vepruar, mërgim i parathënë. Në këtë profeci dhe pasardhësi i tij Ezekieli do të interpretojë një pjesë të

mesazhit që duhet të përçojë. Megjithëse profecia e tij ka të bëjë me rënien e ardhshme të Jerusalemit, ajo ka për qëllim kryesisht për bashkë-mërgimtarët e tij në Babiloni. Mesazhi ka dy elemente. Populli i Jerusalemit do të pësojë mërgim. Princi (Zedekia) do të përpiquej të ikte nga qyteti, por do të kapet (krhs. 2 Mbr. 25,4; Jer. 39,4). Pasazhi gjithashtu lë të kuptohet për fatin e Zedekisë, Ezekieli do të mbulojë sytë e tij (12,6, 12, 13). Zedekia do të kapet dhe do të verbohët (2 Mbr. 25,7).

Ezekielit iu desh të zbatonte mesazhin e zymtë si të kësaj profecie ashtu edhe të tjetrit. Ishte një mjet për të përcjellë informacionin te disa që përndryshe nuk do të dëgjonin. Shumë njerëz do të dëgjojnë vetëm ato që u pëlqen të dëgjojnë. Ndonjëherë ata duhet të befasohen me njohuritë e reja. Për të krishterët kjo duhet të shihet si një sfidë për të shqyrtuar mjetet tona të komunikimit të Lajmit të Mirë. Qasjet e freskëta mund të jenë më iluminuese sesa ato tradicionale.

1-6 Zoti i thotë Ezekielit: “Populli yt është rebel. Ata shohin dhe dëgjojnë vetëm ato që duan të bëjnë (2). Prandaj, kryejini këto veprime para tyre – ata mund ta kuptojnë, Gjatë paketimit të ditës, çfarë nevojitet për një udhëtim në mërgim. Pastaj niseni në atë udhëtim nga vendi ku jeni dhe shkoni në një vend tjetër (3-4). Në mbrëmje bëni një vrimë në një mur dhe kaloni nëpër të, duke mbajtur paketën tuaj mbi supë. Vish një fashë për sytë. Përmes kësaj unë të kam bërë që të jesh një shenjë për Izraelin “(5-6).

7-14 Ezekieli bën siç është urdhëruar. Ditën tjetër ai merr pjesën e dytë të mesazhit, të cilin do t’ia transmetojë Izraelit kur ta pyesin se çfarë po bën (7-10). Ai duhet të shpjegojë se ai është një shenjë për ta (11). Për popullin ai duhet të shpallë që këto veprime kanë të bëjnë me princin e Jerusalemit dhe tërë Izraelin. Ata do të shkojnë në mërgim dhe robëri. Princi do të marrë shpatullat e tij në errësirë dhe do të largohet nga një vrimë në mur. Ai do të kapet dhe do të sillet në Babiloni, ku do të vdesë (11-13). Pasuesit e tij do të shpërndahen në toka të huaja. Disa do të mbijetojnë për të rrëfyer veprimet e tyre të liga. Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti (14-16).

Shënimet. 5 “Gërmoni nëpër mur” – fjala për “mur” këtu tregon një mur të një shtëpie, jo murin e qytetit. Muret me shtëpi me tulla mund të gërmohen. Ky veprim do të tregonte natyrën e dëshpëruar të ikjes në mërgim.

16 “shpata, uria dhe murtaja” – një treshe e zakonshme në librin e Ezekielit. Shkatërrimi i luftës shkaktoi uri dhe sëmundje.

12,17-20 Një mesazh i vepruar, Izraeli të dridhet

Trauma e sulmit të ardhshëm në Jerusalem dhe territorin përreth tij do të veprohet nga dridhja e Ezekielit. Atij i thuhet të dridhet ndërsa merr ushqimin dhe pijen. Ai duhet të shpallë që ata që jetojnë në Jerusalem dhe në Izrael do të hanin me ankth dhe frikë për shkak të dhunës së përhapur. Qyteti dhe vendi do të shkatërrohen. Atëherë ata do ta dinë se Zoti drejton historinë dhe ndëshkon ose bekon popullin e tij

Shënim. 19 “Hani ... në ankth” – krhs. 4,16 ku theksi i mesazhit të vepruar (krhs. 4,9-17) është më shumë në mungesën e ushqimit.

Profecia 12,21-25 do të përmbushet ...

Ezekieli nuk ishte i vetmi që pretendonte të jepte mesazhe nga Zoti (krhs. 13,1-23). Njerëzit mund të arrinin në përfundimin se të gjitha këto profeci nuk do të ndodhnin kurrë. Shumë kishin provuar të rremë më parë. Ezekieli paralajmëron se kësaj here do të ishte ndryshe.

Ka shumë ‘komoditete’ të aksioneve që popullin përdorin kur përballen me të vërteta të pakëndshme. Këtu takojmë njërin prej tyre, “Kjo nuk do të ndodhë kurrë”. Një i dytë mund të gjendet në profecinë vijuese: “Mund të ndodhë, por jo për një kohë të gjatë”. Ezekieli do t’i shpallë Izraelit: “Ditët kur ka profeci që nuk bëhen të vërtetë po mbarojnë. Së shpejti çdo vegim do të përmbushet. Ajo që deklaroj nuk do të vonohet – do të bëhet gjatë jetës suaj ‘.

Shënim. 22 Proverbi – dështimi në dukje i parashikimeve profetike ishte bërë proverbial. 12,26-28 ... dhe përmbushet së shpejti

Ndoshta ishte si rezultat i profecisë paraardhës që disa njerëz rishikuan mendimin e tyre për profecitë e Ezekielit. Ata pranuan që paralajmërimet e Ezekielit mund të ishin të drejta, por do të përmbusheshin vetëm në një të ardhme të largët. Si me sot, ishte më lehtë të kaloje një problem te brezi i ardhshëm sesa ta përballoje atë drejtpërdrejt. “Pas kohës sonë do të vijë përmbytja.”

26-28 Për Ezekielin fjala e Zotit është: “Izraeli mendon se profecitë tuaja janë për të ardhmen e largët” (27). Por ai duhet të shpallë: “Asnjë nga fjalët e mia nuk do të vonohet më. Ajo që deklaroj do të përmbushet” (28).

27 “Vegimi” – krhs. 7,26; 12,22.

13,1-23 **Dënimi i profetëve dhe profeteshëve të rreme**

Kjo profeci dënon dy lloje të profetëve të rremë. Grupimi i parë ishte gjoja profetët që menduan se me të vërtetë mund të profetojnë rreth së ardhmes. Ata prisnin që deklaratat e tyre të përmbusheshin. Mesazhet e tyre ishin lloji që popullin do të donin të dëgjonin (10). Megjithatë, pavarësisht sinqeritetit dhe mesazheve të tyre ngushëlluese, ata gabuan. E pavërteta e fjalëve të tyre do të zbulohet. Nuk mjafton të jesh i sinqertë. Ju mund të jeni sinqerisht të gabuar.

Grupimi i dytë i profetëve të rremë kishte elementë më të errët. Si fillim, profeteshat e këtij lloji veprojnë për përfitime (19). Praktikimi i fesë thjesht për shpërblim ekonomik është i dënuar në Bibël. Për më tepër, ata e pikuan veprimin e tyre me ca magji, ndoshta duke përdorur një kontroll të ngjashëm me vudun mbi popullin (18, 20, 21). Veprimet e tyre kishin çuar në padrejtësi, madje edhe në vdekje (19). Çuditërisht, dënimi i këtyre shtrigave është më pak i ashpër se ai i llojit të parë të profetit. Ata do të humbnin fuqinë e tyre mbi popullin dhe nuk do të praktikonin më

profecitë e tyre të rreme. Ndoshta profesioni i tyre kishte rezultuar nga nevoja ekonomike sesa nga dëshira e dëmshme.

1-15 Ezeieli do t'u shpallë profetëve të rremë: “Mjerë ju! Ju nuk e keni ndihmuar Izraelin në kohën e nevojës së saj. Vegimet tuaja janë të rreme, por me marrëzi prisni që ato të bëhen të vërteta (1-7). Zoti është kundër jush për shkak të vegimeve tuaja të rreme (8). Ju nuk do të jeni pjesë e këshillit të popullit, ose do të renditeni në librin e shtëpisë së Izraelit, as nuk do të hyni në tokën e Izraelit (9). Ju i keni dhënë popullit të mi rehati të rreme dhe një ndjenjë të rremë sigurie (10-12). Kjo siguri do të shkatërrohet. Me shkatërrimin e saj do të vijë edhe e jotja. Atëherë do ta kuptoni që unë jam Zoti ‘(13-15).

16-21 Profeteshëve të rremë Ezeieli duhet t'u shpallë: “Ju keni praktikuar magji për përfitime. Gënjeshtat tuaja kanë çuar në kryerjen e veprimeve të padrejtësisë (18, 19). Unë jam kundër pajisjeve tuaja magjike dhe do t'i heq ato nga ju. Unë do të thyej qëndrimin tënd ndaj popullit. Atëherë do ta dini se unë jam Zoti ‘(20, 21).

22-23 ‘Ti i shkurajove të drejtët dhe i inkurajoi të padrejtët. Praktikrat tuaja do të ndalen, atëherë do ta dini se unë jam Zoti ‘(22, 23).

Shënimet. 4 “Çakallë midis rrënojave” – në vend që të përpiqeshin të merrnin copat dhe t'i ndihmonin popullin të rindërtonin jetën e tyre, këta profetë, si pastrues, po ushqejnë mbetjet e komunitetit.

Dënimi i tyre është i trefishtë, duke rezultuar në ostracizëm nga shoqëria izraelite. Ata do të ndaloheshin nga këshilli d.m.th. do të humbnin çdo status si qytetar kryesor; ata do të hiqeshin nga regjistrat kryesorë të komunitetit, duke humbur kështu të drejtat e tyre si meshkuj izraelitë; dhe ata do të pengoheshin të ktheheshin në Izrael.

10 “Zbardh” – imazhi mund të duket mirë, por realiteti poshtë ishte i dobët dhe i parëndësishëm. Ju e lyeni me gëlqere: për të maskuar faktin se muri është në prag të shembjes.

18 “Sharmet magjike ... mbulesat” – mënyrat e sakta se si këto gra praktikuan magjinë e tyre janë të paqarta. Qëllimi i magjisë së tyre ishte të fusnin në grackë dhe të kontrollonin viktimat e tyre.

19 “Elbi ... buka” – kjo ishte pagesa e tyre e pakët.

14,1-11 **Dënim i idhujtarisë**

Si profet Ezekieli do të ishte këshilluar nga të mërguarit për një mesazh nga Zoti. Duket se statusi i tij ishte i tillë që edhe pleqtë e Izraelit erdhën tek ai për të “kërkuar” nga Zoti, d.m.th. për të dëgjuar një profeci (krhs. 20,1-3).

Me këtë rast Ezekielit iu zbulua se pleqtë kishin besnikëri të ndara. Ata adhuruan perënditë e tjera përveç Zotit. Mesazhi që Ezekieli dha ishte i drejtpërdrejtë, ata duhej të pendoheshin dhe të largoheshin nga idhujtaria e tyre. Kushdo që përpiqet të adhurojë idhuj dhe të konsultohet me një profet të Zotit do të ndëshkohet. Nëse një profet i tillë u nënshtrohej kërkesave të tyre, ai do të dënohej gjithashtu. (Shih 20,1-44 për një temë të ngjashme.)

Nuk ka asnjë tregues se pleqtë nuk kishin një besim në Zotin e Izraelit. Problemi i tyre ishte se ata kishin edhe perëndi të tjera. Askush nuk mund t’u shërbejë dy (ose më shumë) zotërinjve (Mt. 6,24). Mund të jetë vetëm një. Në sfondin e pluralizmit të sotëm mund të duket tërheqëse të mbajmë opsionet tona të hapura dhe të pranojmë shumë perëndi. E vërteta përballet me ne kur përfshihemi më thellë në një fe dhe zbulojmë se është e papajtueshme me pjesën tjetër. Për shembull, nëse Krishti është rruga e vërtetë drejt Zotit (Gjoni 14,6-7) “mënyra” të tjera nuk mund të mendohen.

1-11 Perëndia i flet Ezekielit për pleqtë: “Këta njerëz adhurojnë idhuj – a duhet t’i lejoj të këshillohen me mua?” (2-3) Ai do t’u shpall atyre: “pendohuni dhe largohuni nga idhujtaria juaj. Nëse një izraelit – ose një i huaj që jeton në Izrael – praktikon idhujtari dhe më pas kërkon të konsultohet me mua përmes një profeti, ai do të marrë një përgjigje të drejtpërdrejtë, do të bëhet

një shembull i tij dhe do të pritët nga popullin. Atëherë do ta dini se unë jam Zoti (4-8). Nëse ai profet shpall një profeci, unë e josh atë që ta bëjë këtë. Ai do të pritët nga Izraeli. Ai është po aq fajtor sa ai tjetri që e këshillon. Atëherë Izraeli nuk do të largohet më. Ata do të jenë populli im dhe unë do të jem Perëndia i tyre “(9-11).

Shënimet.

7 “Ardhacak” – ndalimi zbatohet edhe për jo-izraelitët.

9 “E joshur” – nëse profeti ishte i denjë për thirrjen e tij, do t’i zbulohet atij (si në rastin e Ezekielit) që ai të mos jepte një profeci në një konsultë. Nëse profeti nuk do të ishte i denjë, Zoti do ta linte të joshej në shqiptimin e një profecie dhe ai profet do të vuante pasojat.

14,12-23 Gjykimi mbi Izraelin nuk do të shmangët nga pak të drejtët

Disa nga profecitë e Ezekielit trajtojnë çështjet e fajit dhe përgjegjësisë (3,16-21; 18,1-32;

33,1-20) Kjo profeci tregon se një komunitet nuk mund të presë t’i shpëtojë ndëshkimit për fajin e tij duke u mbështetur në drejtësinë e disa prej anëtarëve të tij. Një shoqëri e korruptuar nuk mund të presë të shfajësohet me arsyetimin se ka disa shenjtorë në mes të saj. As që ka një paraardhës të devotshëm nuk mund të shlyejë gabimet e një familjeje të korruptuar (16, 18, 20). Ezekieli paralajmëron Jerusalemin të mos bëjë një gabim të tillë. Ndëshkimi i tij po vinte, megjithëse disa do të shpëtoheshin.

Profecia përshkruan ‘katër gjykimet e tmerrshme’ që do të mundojnë vendin; uria (13-14), kafshët e egra (15-16), shpata (17-18) dhe murtaja (19-20). Fatkeqësi të tilla nuk ishin pa lidhje. Një luftë dobësuese do të sillte me vete uri, sëmundje dhe grabitqarë. Ka pasur shumë debate nëse katastrofat moderne, kanë ndonjë lidhje të drejtpërdrejtë me gjykimin e Zotit. Mesazhi i zyrtë i Ezekielit është se disa katastrofa natyrore janë ndëshkime hyjnore. Megjithatë vini re se detyra e Ezekielit nuk

është të ngazëllojë, por të paralajmërojë, në mënyrë që popullin të kthehen nga rrugët e tyre.

12-23 Ezekielit Zoti i thotë: “Nëse unë ndëshkoj një vend për pabesinë e tij duke i dërguar uri, madje edhe ata me karaktere shembullore do të ishin në gjendje të shpëtonin vetëm (13, 14). Nëse kafshët e egra do të dërgoheshin për të ndjekur tokën, ose nëse do të shpallej luftë kundër vendit, ose nëse një murtajë do të përhapet në të gjithë vendin, ata me karakter të patëmetë do të ishin në gjendje të shpëtonin vetëm veten e tyre. As bijtë dhe bijat e tyre nuk do të shpëtonin (15-20). Kështu do të jetë për Jerusalemin, megjithëse disa do të shpëtohen (21-22).

Shënimet.

14 “Noahu, Danieli dhe Jobi” – këta të tre veçohen për shkak të drejtësisë së tyre të jashtëzakonshme. Emri `Daniel` shkruhet ndryshe nga zakonisht (krhs. gjithashtu 28,3) dhe mund t'i referohet një heroi nga letërsia ugaritike. Shumica e komentuesve besojnë se Danieli i DhV nuk do ta kishte krijuar ende reputacionin e tij.

21 “Katër ... gjykime” – të njëjtat katër janë përdorur në Apok. 6,8.

15.1-8 Jerusalemi - hardhi e padobishme

Zakonisht hardhia shihet si një bimë prodhuese dhe e vlefshme në imazhet e DhV dhe si një pasqyrim i Izraelit, popullit të zgjedhur të Zotit (krhs. Isaia 5). Në këtë profeci theksohet se druri i hardhisë praktikisht nuk ka vlerë. Është me vlerë edhe më pak pasi zjarri e ka djegur atë. Njerëzit në Jerusalem kishin qenë si ajo hardhi. Pak të mira kishin ardhur prej tyre para rrethimit (në 597), dhe nuk pati asnjë përmirësim më pas.

Ndëshkimi nuk sjell domosdoshmërisht pendim. Ndryshimi i zemrës është mënyra e vetme e vërtetë për të ndryshuar veprimet.

1-8 Zoti e pyet Ezekielin se çfarë dobie ka druri i një hardhie?
Dhe kur digjet, çfarë përdorimi kanë mbetjet e djegura (2-5)?

Fjala e Zotit është

që popullin në Jerusalem do të trajtohen si ajo hardhi. Ata tashmë kanë kaluar nëpër zjarr, por do ta kalojnë përsëri (6-7). Ata do ta dinë që unë jam që do ta shkrettoj vendin për shkak të pabesisë së tyre (8).

Shënim. 7 Ata i shpëtuan zjarrit me vështirësi, e megjithatë zjarri do t'i përpijë plotësisht: Ata kishin mbijetuar deportimin e parë, por s'do të mbijetojnë të dytin.

16,1-63, **Jerusalemi gruaja e pabesë dhe e devotshme**

Izraeli përshkruhet si një grua tepër kurorëshkelëse, që merret me prostitucion me egjiptianët, asirianët dhe babilonasit. Ndëshkimi i saj do të vinte në duart e shumë të dashnorëve që ajo kishte ndjekur.

Imazhet mund të duken të forta për shijet moderne, por zgjedhja e metaforës ishte mjaft e përshtatshme. Në marrëdhëniet e saj ndërkombëtare Izraeli kishte zhytur me lehtësi fetë, besimet dhe praktikën e tjera. Marrëdhëniet e saj shoqërore e kishin ekspozuar atë ndaj shumë ideve pagane. Disa prej tyre përfshinin fljimin e fëmijëve dhe adhurimin e idhujve (20, 21), por një tjetër fije e rëndësishme përfshinte praktikën seksuale kultike. Aktiviteti seksual nuk u përfshi në ritualet e adhurimit thjesht për kënaqësinë e pjesëmarrësve, por ishte i lidhur me pjellorinë, dhe pjelloria, kur zbatohet në tokë, nënkuptonte ushqim dhe mbijetesë. Sidoqoftë, epshi dhe prishja duhet të kenë pasur akoma një prani në aktivitetet e kultit.

Praktikat e dënuara në këtë kapitull përfshijnë veprime seksuale me idhuj (17) dhe prostitucion kultik (16, 24, 25, 31). Duket se prostitucioni kultik, i cili kishte qenë pjesë e ritualit “në vendet e larta”, d.m.th. faltoret e maleve (16) u praktikua haptas në rrugët e vetë Jerusalemit (24, 25).

Një kthesë interesante për temën seksuale të kapitullit është se Sodoma dhe Samaria citohen si motra në mëkat në Jerusalem (46-47). Megjithatë mëkati i Sodomës që theksohet është arroganca e saj dhe mungesa e shqetësimit shoqëror për të varfrit dhe të pafuqishmit (49-50). Jerusalemi citohet si më e përkushtuar ndaj paudhësisë sesa motrat e saj. Për më tepër, të dy Sodoma dhe Samaria do të rikthehen, duke shtuar turpin e Jerusalemit (53-55). Megjithatë ka shpresë. Pas rënies dhe ndëshkimit të Jerusalemit, i njëjti pretendent që e shpëtoi atë në lindje (4-7), e mori për martesë (8) dhe e veshi me rroba të imëta, përsëri do ta mbante mend premtimin e tij që i kishte dhënë asaj (59-62).

Dashuria e Zotit ndaj popullit të tij shpesh krahasohet me dashurinë e një burri për gruan e tij, por kur një burrë i vdekshëm mund të refuzojë, të përbuzë, madje edhe të urrejë një grua të pabesë, Zoti është i durueshëm dhe i drejtë dhe do të kujtojë premtimet e tij për popullin e tij edhe kur humben.

Kërkesa për pjellori shfaqet sot në kërkimin kryesor të botës së “zhvilluar” për lulëzimin ekonomik si qëllimi kryesor i jetës. Adhurimi i zotërimeve materiale dhe forcave të tregut kanë zënë vendin e Baalit por nuk janë më pak idhujtarë.

1-34 Ezekieli udhëzohet të përballet me Jerusalemin dhe t'i shpallë asaj: „ Kur lindët u përbuzët (2-5). Unë ju mëshirova dhe ju mbajta gjallë. Kur arritët „pjekurinë, ju mora si gruan time dhe ju dhashë me stoli dhe rroba (6-14). Ju ishit i famshëm për bukurinë tuaj. Megjithatë e përdorët atë bukuri për t'u marrë me prostitucion. Ju kënaqët me ritet seksuale pagane dhe praktika të tjera idhujtare. Ti harrove atë që kisha bërë për ty (15-22). Mjerë për ju! Prishja juaj u rrit. Ju u shoqëruat publikisht me të huaj nga të gjithë rreth jush, madje duke i dhënë ryshfet për të ardhur tek ju (23-34).

35-42 Për shkak të shturjes suaj dhe rriteve pagane, unë do t'ju poshtëroj dhe do t'ju ndëshkoj para dashnorëve tuaj. Ata nga ana tjetër do t'ju zhveshin dhe do t'ju vrasin me gurë. Ju do të ndaloni prostitucionin tuaj dhe zemërimi im do të zbutet.

44-58 Sjellja juaj shkon në familje. Motrat tuaja, Samaria dhe Sodomë, ishin si ju, por ju jeni më të shthurur se ata. Unë do të rivendos fatin e Samarisë dhe Sodomës duke rritur kështu turpin tënd. Edhe tani ju përbuzni fqinjët tuaj.

59-63 Edhe pse e the besëlidhjen time me ty, unë do ta kujtoj atë besëlidhje dhe do të vendos një besëlidhje të përjetshme me ty. Atëherë do të kujtoni me turp atë që keni bërë.

Shënimet.

3 Amorasi ... Hitasi – Jerusalemi kishte ekzistuar shumë më parë se të bëhej një qytet izraelit.

4 “Fërkuar me kripë” – një praktikë e cila ndoshta kishte një efekt antiseptik. Çështja e vargut është se foshnja e porsalindur ishte injoruar që në lindje.

5-6 Foshnja u la e braktisur në të hapur, ende duke shkelmuar në gjakun e lindjes. Kjo praktikë nuk ishte e pazakontë në shoqëritë antike.

8 “Shtri cepin e rrobës sime mbi ty” – ky akt përfaqësonte pretendimin e vajzës në martesë (krhs. Ru. 3,9).

9 “Larë gjakun” – këto vargje përçojnë ndryshimin total të gjendjes së Jerusalemit. Kur lindi ajo ishte e padëshiruar, e palarë, e pa veshur dhe e shtrirë në gjak. Tani ajo është bërë e pretenduar në martesë, uji dhe gjaku janë larë prej saj; dhe ajo është e veshur me veshjet më të mira.

15-19 Veshjet dhe stolitë që nusja mori si dhurata vihen në përdorim në prostitucionin e saj.

27 “Zvogëloi territorin tënd” – një rast kur alegoria thotë fakt tullac, në 701 p.e.s. Senakeribi u dha filistenjve një pjesë të territorit të Jerusalemit.

35-42 Dënimi i Jerusalemit do të ishte si ai i një prostitute – poshtërimi dhe shkatërimi.

60-63 Ekziston ende premtimi i besëlidhjes së përjetshme, megjithëse Jerusalemi do të mbetet ende i turpëruar nga e kaluara e saj.

17, 1-24 **Shqiponjat, kedrat dhe një hardhi – një shëmbëlltë e politike**

Mbretëria e re davidike: te kap. 17 lexojmë për një alegori të cedrit të Libanit (d.m.th. dinastinë e Davidit) duke përfshirë paditjen drejtuar mbretit davidik të fundit, Zedekisë, i cili besonte në Egjipt e jo në Zotin (JHVH). Por asgjë nuk ishte e humbur, sepse një pinjoll nga maja e cedrit mesianik, do të rritej për të parakaluar të gjitha pemët e tjera (d.m.th. mbretëritë). Shqiponja babilonase do të largojë majën e cedrit për në mërgim, por Zoti do të shkëpuste një pinjoll tjetër (Mesinë) për ta mbjellë në lartësitë e Izraelit. Ky do të rritej në një pemë të fuqishme, nën së cilës të gjithë zogjtë (popujt gjatë mijëvjeçarit) do të gjenin strehë.

Kapitulli ndahet në tre seksione, 3-10 përmbajnë alegorinë e shqiponjave dhe hardhisë; 11-21 përmbajnë shpjegimin e alegorisë; dhe 22-24 përmbajnë një premtim të mëtejshëm alegorik

Alegoria lidhet me ngjarjet politike të kohës. Shqiponja e parë është Nebukadnecari dhe e dyta është faraoni. Kedri në Liban përfaqëson familjen mbretërore në Jerusalem, fisnikëria më e lartë. ‘Fara e tokës’ ishte një anëtar i familjes mbretërore, domethënë Zedekia, i cili u vendos në Jerusalem për të sunduar. Ai nuk ishte më një kedër, por një “hardhi e ulët, e përhapur”, d.m.th. fuqitë e tij ishin të kufizuara. Sidoqoftë, Zedekia u përpoq të rebelohej kundër Nebukadnecarit me ndihmën e Egjiptit. Ky ushtrim përfundoi me dështim.

Shëmbëlltëra ilustron çështjen se arena politike nuk është jashtë ligjit të Zotit. Zedekia ishte betuar me një marrëveshje me Nebukadnecarin në emër të Zotit. Nebukadnecari mund të ketë qenë një perandor mizor pagan, por Zedekia ende kishte një detyrim moral për të respektuar betimin e tij.

1-8 Ezekieli duhet t’ia tregojë Izraelit këtë shëmbëlltë: “Një shqiponjë e shkëlqyer mori lastarin më të lartë nga një kedër në Liban dhe e mbolli në një qytet të njohur për veprimtarinë e tij tregtar (2-4). Ai gjithashtu mori njëfarë dhe e mbolli në një vend pjellor. Fara mbinë dhe u rrit në një hardhi me gjethe. Në fillim,

degët e hardhisë u rritën në drejtim të shqiponjës (5-6). Kur u shfaq një shqiponjë e dytë, hardhia i drejtoi degët e saj drejt saj (7-8).

9-21 “Zoti, Zoti, pyet:” A do të mbijetojë hardhia? A nuk do të shkulet dhe nuk do të thahet? “(9-10). A nuk e dini se çfarë do të thotë kjo? Perandori i Babilonisë çoi në Babiloni mbretin dhe fisnikët e Jerusalemit (11-12). Ai bëri që një nga familja mbretërore e Jerusalemit të betohej me një traktat dhe i dëboi krerët në tokë, duke e bërë atë aq të dobët sa të mbahej nën kontrollin e tij (13, 14). Sidoqoftë, mbreti u rebelua duke kërkuar ndihmë ushtarake nga Egjipti. A do të ketë sukses? Jo, ai do të vdesë në Babiloni. Egjipti nuk do të ndihmojë. Ai do të ndëshkohet për thyerjen e betimit të tij (15-21).

22-24 “Unë, Zoti, do të mbjell një kedër në malet e Izraelit. Do të bëhet një kedër i shkëlqyeshëm. Të tjerët do ta dinë që unë mund ta bëj këtë ‘(22-24).

Shënimet. 11-14 babilonasit kishin ekzekutuar një strategji klasike për ta kthyer Izraelin në një shtet kukull. Ata dëbuan familjen mbretërore, por lanë një nga anëtarët më të dobët në krye. Ky individ, d.m.th. Zedekia, u detyrua të nënshkruajë një traktat me babilonasit, duke siguruar besnikërinë e Izraelit ‘. Kushdo që vlerësohej se ishte i parëndësishëm në drejtimin e vendit u dëbua. Ky veprim siguroi që do të ishte e vështirë për të organizuar (dhe administruar) rezistencë.

16 «Vdes në Babiloni» – 2 Mbr. 25,1-7 tregon rrethimin e Jerusalemit dhe kapjen përfundimtare të Zedekisë nga Nebukadnecari. Zedekia u verbua dhe u çua në pranga në Babiloni.

17,2 Një shkabë ♦ e madhe me krahë të fuqishëm dhe me pupla të trasha e të larme, erdhi në Liban dhe këputi majën ♦♦ e një cedre. ⁴Ai e çoi atë në një vend bakajsh, në një qytet tregtar. ⁵Pastaj nxori nga toka izraelite një bisk ♦♦♦ dhe e mbolli në një fushë të ujitur mirë pranë një vije uji. ⁶Shkaba donte që bisku të bëhej një hardhi që rritej shpejt, por të mbetej e ulët.

♦ d.m.th. ajo që ushqehet me kafshë të ngordhura. Këtu simbolizon Nebukadnecarin.

♦♦ Jehojahini, mbreti i Judës.

♦♦♦ Cidkija u emërua mbret nga Nebukadnecari në vend të Jehojahinit.

17,7 Por kishte edhe një shkabë tjetër ♦ me krahë të mëdhenj dhe me pupla të dendura.

♦♦ Faraoni Hofra. khs. Jeremia 44,30.

22-24 Një tjetër mesazh shprese, një mbret i ri do të mbërrijë një ditë dhe një mbretëri do të fillojë.

17,22 Perëndia, Zoti, më tha: «Do të këput një bisk ♦ nga maja e cedrës së lartë dhe do ta mbjell në një mal të lartë.

♦ Mesia që do të 'mbillet' në malin e Cionit për të mbrojtur popullin izraelit të kthyer nga mërgimi.

18,1-32 **Përgjegjësia e individit**

Kjo profeci ka për qëllim drejtpërdrejt shkatërrimin e besimit se popullin janë të lidhur nga faji ose merita e prindërve të tyre. Ky besim u shpreh në formën e një proverbi i cili citohet në v. 2. Një pikëpamje e tillë mund të funksionojë në dy mënyra. Orakulli vazhdon të shpjegojë një shembull të secilit, (a) një djalë i keq nuk do t'i shpëtojë dënimit për shkak të drejtësisë së babait të tij (5-13), dhe (b) një bir i ngurtë nuk do të dënohet për të keqen e bërë nga babai i tij (14-18). Parimi deklarohet në v. 4, "Shpirti që mëkaton është ai që do të vdesë". Ezeieli gjithashtu kundërshton idenë se shpëtimi është vetëm çështje e ruajtjes së meritës gjatë gjithë jetës së një individi, dhe përdorimi i këtij dyqani për të ekuilibruar paudhësitë. Ky nocion është hedhur poshtë me vendosmëri. Nëse një njeri i lig kthehet nga rrugët e tij, ai do të jetojë. Nëse një njeri i drejtë kthehet në të keqe, ai do të dënohet (21-28). Ky grup shpalljesh me sa duket mendohej se ishte i padrejtë (29).

2-4 Fjala e Zotit bie në kundërshtim me thënien popullore, sepse personi që bën mëkat do të dënohet gjithashtu për të.

5-9 Nëse një njeri i drejtë bën atë që është e drejtë, ai do të jetojë.

10-13 Nëse ai ka një djalë të dhunshëm, të papastër dhe shtypës, ai bir do të vdesë për shkak të mëkatit të tij.

14-18 Nëse ai njeri nga ana e tij ka një djalë që shmang paudhësinë e babait të tij dhe vepron me drejtësi, ai bir nuk do të dënohet për mëkatet e babait të tij. Ai do të jetojë.

19-20 Djali nuk do të ndajë fajin e babait, as atë të djalit të tij.

21-22 Sidoqoftë, nëse një njeri i lig largohet nga mëkati i tij dhe fillon të bëjë atë që është e drejtë dhe e drejtë, ai do të jetojë.

24 Në qoftë se një njeri i drejtë largohet nga rrugët e tij të drejta dhe fillon të bëjë paudhësi, ai do të vdesë.

25-29 Përkundër asaj që thotë Izraeli, ky mësim nuk është i padrejtë. 30-31 Secili do të gjykohet në përputhje me atë që ai / ajo ka bërë. Kështu që pendohu – merr një zemër dhe shpirt të ri. Zoti nuk kënaqet me vdekjen e askujt (23, 32).

Shënimet. 2 (krhs. Jer 31,29) – Edhe Jeremia kishte profetizuar që këtij proverb do t'i vinte fundi. Thelbi i thënies është që popullin mund të vuajnë për mëkatet e paraardhësve të tyre.

6-9 Këtu jepet një listë selektive e mëkateve. Kjo listë paralelizohet me ato në v. 11-13 dhe 15-17.

19 Kjo çështje duket se ka qenë një çështje ku deklarata e profetit u vu në dyshim. Rëndësia e madhe e trashëgimisë dhe komunitetit për kulturat e Lindjes së Mesme do ta bënte të vështirë pranimin e pikëpamjeve të tilla sesa në shoqëritë e sotme individualiste. Sot ne fajësojmë “shoqërinë”, në vend të paraardhësve tanë, për fatkeqësitë tona. Në secilin rast po përpiqemi ta heqim fajin nga vetja.

19,1-14 **Vajtim për princat e Izraelit**

Kap 19 bën aludim për Jehoahazin (një këlysh), Jojakimin (një këlysh tjetër) dhe Zedekinë (një hardhi), i cili përgjigjej për mërgimin, sepse nuk kishte pranuar t'u dorëzohej babilonasve. Toka pa ujë i referohet mërgimit babilonas.

Ky kapitull është një vajtim që përshkruan në mënyrë alegorike rënien e dinastisë së Davidit. . Një luaneshë (Izrael) lind disa këlyshë (mbretër) të cilët rriten për t'u bërë luanë të fortë. Sidoqoftë, një nga mbretërit kapet dhe çohet në Egjipt. Një tjetër kapet dhe kafazohet dhe çohet në Babiloni (në 597 p.e.s. krhs. 2 Mbr. 25,1-7).

Në v. 10 imazhet ndryshojnë dhe Izraeli krahasohet me një hardhi e cila, megjithëse ishte e fortë, çrrënjohet dhe transplantohet në shkretëtirë (d.m.th. në Babiloni). Zjarri përhapet nga një prej degëve të tij, duke konsumuar frytet e tij. Asnjë degë e fortë nuk ka mbetur. Aludimi është për dëbimin e princat e Izraelit në Babiloni nga Nebukadnecari. Rebelimi nga Zedekia (zjarri nga një prej degëve të hardhisë) bëri që babilonasit të kryenin një ndëshkim kaq të ashpër, sa që linjës së Davidit iu dha fund.

Vajtimi nënvizon faktin se lavditë e kaluara nuk janë asnjë garanci për të ardhmen. Qytetërimi perëndimor ka jetuar në trashëgiminë e tij të krishterë, por besimi i vërtetë është larguar. Trashëgimia po mbaron shpejt.

1-9 Ezekieli do të marrë këtë vajtim për princat e Izraelit: “Rreshiti yt mbretëror nxori një luan që u bë i fortë dhe ishte njeri-ngrënës. Kombet dëgjuan për të, e kapën dhe e morën me grepa për në Egjipt (2-4). Një luan i dytë u bë i fortë. Ai ishte njeri-ngrënës. Ai kërcënoi qytetet dhe tmerroi banorët e vendit. Kombet erdhën, e bllokuan dhe e çuan te mbreti i Babilonisë dhe e burgosën (5-9).

10-14 “Linja juaj mbretërore ishte dikur si një hardhi e harlisur me shumë degë. Pastaj u shkull. Era e lindjes e tronditi dhe degët e saj u thanë dhe digjen. Tani është transplantuar në shkretëtirë. Zjarri ka gllabëruar degët dhe frytet e tij. Ajo nuk ka më një degë të përshtatshme për një skeptër mbretëror ‘.

Shënimet

19,3 një luan i ri, d.m.th. Jehoahazi i mërguar në Egjipt nga faraoni Neko II (më 608 p.e.s.).

5 një këlysh tjetër: d.m.th. Jehojaqimi i mërguar në Babiloni nga Nebukadnecari (më 597 p.e.s.).

12 “Era e lindjes” – d.m.th. babilonasit.

14. Nga ai filiz i lartë erdhi zjarri: Cidkija është fajtor për shkatërrimin e Jerusalemit, sepse nuk pranoi të dorëzohej.

20,1-44 **Rebelimi këmbëngulës i Izraelit**

Si në 14,1-11, disa pleq të Izraelit vizitojnë Ezekielin për t’u këshilluar me të. Ezekieli përsëri paralajmërohet për besnikërinë e ndarë të vizitorëve të tij. Ai jep një profeci të gjatë duke rrëfyer raste të ndryshme nga historia e Izraelit ku ata u zhytën në idhujtari.

Fakti që ata kishin ardhur të konsultoheshin me Ezekielin tregon se pleqtë nuk e kishin braktisur plotësisht adhurimin e tyre ndaj Zotit në favor të perëndive të tjera. Megjithatë presioni ishte atje. Të mërguarit ishin një pakicë e vogël në një shoqëri më të gjerë, multikulturore. Feja babilonase kishte një mori perëndish. Pa dyshim që pasuria materiale dhe fuqia e babilonasve – madje edhe ndërtesat e tyre mbresëlënëse – dukej se ishin prova për disa nga të internuarit se perënditë babilonase ia vlen të ndiqeshin. Asimilimi në mënyrën babilonase do të kishte qenë i lehtë.

Në mënyrë të përshtatshme profecie e Ezekielit fillon me aludimet për kohën kur izraelitët u detyruan të banonin në tokën e një superfuqie tjetër – Egjiptin. Cikli i paralajmërimit, rebelimit dhe restaurimit përsëritet disa herë. Edhe kur i lëndon ata, izraelitët dëshirojnë të ndjekin fetë e kombeve të tjera (24, 32). Në fund të fundit, të dy premtimet dhe paralajmërimet janë të kombinuara. Izraeli do të mblidhet nga vendet ku janë shpërndarë, por do të neveritet për atë që kanë bërë.

Kjo profeci ilustron durimin e qëndrueshëm të Zotit në marrëdhëniet me popullin e tij ndër shekuj. Ai mbetet besnik pavarësisht rebelimit të tyre kokëfortë.

1-17 Disa nga pleqtë e Izraelit vizitojnë Ezekielin për një konsultë. Atij i thuhet që t'u shpallë atyre: “ Unë nuk do të të lejoj të më konsultosh (2, 3). Kur zgjodha Izraelin dhe u zbulova para tyre në Egjipt, u betova se do t'i nxirrja nga Egjipti në një tokë të begatë (5, 6). Atyre iu tha që të braktisnin idhujtarinë egjiptiane, por ata nuk e bënë këtë. Në vend që t'i ndëshkoja ata, unë veprova për nder të emrit tim dhe i nxora nga Egjipti (7-10). Unë gjithashtu ua zbulova ligjin tim në shkretëtirë (11, 12). Edhe në shkretëtirë ata u rebeluan, por nuk u shkatërruan – pavarësisht paralajmërimeve (13-17).

18-26 ‘Fëmijët e tyre u përgjëruan dhe paralajmëruan në mënyrë të ngjashme (18-20), por nuk u shkatërruan pavarësisht nga mosbindja e tyre (21-22). Unë iu betova atyre në shkretëtirë se do të shpërndareshin nëpër tokë për shkak të mosbindjes së tyre (23, 24). Unë ua dorëzova statuteve të padrejta dhe ligjeve të patolerueshme (25). Unë i lë ata të ndoten me praktika të tilla si flijimi i çdo fëmije të parëlindur. Këtë e bëra që në tmerrin e tyre të mësonin se unë jam Zoti (26).

27-38 ‘Të parët tuaj gjithashtu më fyen duke përdorur çdo vend të lartë ose pemë me gjethe si faltore (27-28). A do të ndoteni si ata (30)? Unë nuk do të konsultohem nga ju (31). Ju mund të dëshironi të jeni si kombet e tjerë dhe të shërbeni me dru dhe gur, por kjo nuk do të ndodhë kurrë (32). Unë do të sundoj mbi ty dhe do të të gjykoj. Ju do të pastroheni nga ata që rebelohen kundër meje. Atëherë do ta dini se unë jam Zoti (33-38).

39-44 “Shërbeni idhujt tuaj, Izrael, por ju do të ktheheni tek unë më vonë. E gjithë shtëpia e Izraelit do të më adhurojë në malin tim të shenjtë (39-41). Ju do ta dini që unë jam Zoti kur t'ju fus në tokën e Izraelit (42). Do të urreni veten kur të kujtoni sjelljen tuaj të së kaluarës. Ju do ta dini që unë jam Zoti kur të merrem me ju për nder të emrit tim ‘(43-44).

Shënimet.

1 “Viti i shtatë” – d.m.th. 591 p.e.s .. ‘Kërko’ krhs. 8,1; 14,1 9
Për hir të ‘emrit tim’ – emri i Zotit identifikon të gjithë personalitetin e Perëndisë, jo vetëm reputacionin e tij.

25 “I dha ata” – Perëndia i lejoi ata të shkonin në rrugën e tyre, edhe kur kjo çonte në praktika të padrejta (të tilla si flijimi i fëmijëve).

Përveç kësaj, ua dhashë urdhërimet që nuk ishin për të mirën e tyre, ♦ të cilat, në qoftë se njeriu i zbaton, i sjellin vdekjen e jo jetën. I urdhërova të m’i dorëzonin bijtë e tyre të parëlindur dhe kështu të ngarkoheshin me faj. Ata duhej të ndienin neveri për veten e tyre dhe ta pranonin që unë jam Zoti.»”

♦ aludim për ligjin e flijimit të të parëlindurve (Dalja 13,1), që disa e interpretonin pa marrë parasysh ligjin e çlirimit me shpërblesë (Dalja 13,12-13).

29 ‘Bama’ – këtu përdoret një formë e lehtë e lojës me fjalë. Fjala *bama*, që do të thotë vend i lartë fillon si fjala balsam, që do të thotë qoshe.

37 “Kalo nën shufrën time” – (krhs. Lv. 27,32; Jer. 33,13). Imazhi është i deleve që kalojnë nën syrin dallues të bariut.

20,45-49 Gjykimi nga zjarri

Kjo profeci është i pari në një grup prej katër profecish që paralajmërojnë për katastrofën e afërt që do të ndodhë në vendin e Izraelit. Çdo profeci bëhet më specifike sesa paraardhësi i saj.

Ashtu si me disa nga profecitë e tjerë (p.sh. 12,26-28), mesazhi i Ezekielit kundërshtohet nga mosbesimi i qëllimshëm. Thëniet e tij shihen si shëmbëlltyra – simbole të ashpra për atë që ata shpresonin se ishte një realitet më pak i ashpër. Ne jemi gjithmonë të etur të dimë se çfarë sjell e ardhmja, por vetëm nëse ajo plotëson dëshirat tona. Nëse jo, ne jemi të aftë të shpjegojmë madje edhe shenjat më të dukshme.

46-49 Ezekieli duhet të shpallë në jug dhe në pyllin jugor (46), “Zoti thotë se ai është gati për t’ju vënë zjarrin. Zjarri do të shuhet. Fytyra e të gjithëve do të digjet. Ata do të shohin që Zoti e ka

filluar '(47-48). Dëgjuesit e Ezekieli deklarojnë se ai po flet me enigma (49).

Shënimet.

46 'Jugu' këtu i referohet Jerusalemit dhe Judës.

47 "Nga jugu në veri" – në të vërtetë, profecia paralajmëron për një fatkeqësi që do të shkatërrojë të gjithë vendin e Izraelit.

49 Duket se Ezekieli ndonjëherë hasi në një hendek të besueshmërisë. Profecitë e tij të dënimit quajtur "simbolike".

21,1-7 **Gjykimi nga shpata**

Kap 21: Mbreti i drejtë: Në kap. 21 na thuhet se Zoti do të hiqte kurorën e princit të keq (Zedekisë) si dhe mitrin e kryepriiftit. Këto institucione do të vazdonin të rrinin në gërmadha derisa të vijë individi i emëruar nga Zoti t'i kërkonte (21:27). cf. Zan 49:10. Është kuptimplotë që edhe mbretëria edhe priiftëria do t'i takonin. Në këtë profeci të dytë, imazhet bëhen më precize. Referenca ndaj shpatës – simbol i luftës – jep një tregues të qartë të natyrës ushtarake të katastrofës. Ezekieli është i njohur për theksin e tij në përgjegjësinë dhe shpërblimin individual (krhs. 3,16-21; 33,1-20), kështu që vlen të përmendet se ai thotë se fatkeqësitë që vijnë do të godasin si të drejtët ashtu edhe të ligjtë. Të jesh i drejtë nuk garanton imunitet ndaj vuajtjeve. Ata që pretendojnë mbrojtjen ekskluzive të Zotit mund të jenë duke ushtruar besim të madh, por gjithashtu po injorojnë shumë paralajmërimet e Shkrimeve.

Ezekieli duhet të shpallë në Jerusalem: "Zoti është kundër teje. Ai do të nxjerrë një shpatë për të goditur edhe të mirën edhe të keqen '(2-4).

Ezekieli Zoti i thotë: 'Hidhërohu! Kur populli të pyes pse po e bëjmë këtë, thuaju atyre se është për shkak të lajmeve të tmerrshme që do të vijnë (6-7).

Shënimet.

3 “Shpata” – imazhi i shpatës përdoret gjithashtu në dy profecitë e ardhshëm.

6 Hidhërohu! – Proklamata e Ezekieli do të shoqërohej nga një akt tjetër simbolik (i shtati).

21,8-17 **Shpata është mprehur**

Në profecinë e tretë të këtij grupi gjuha bëhet poetike – pothuajse sikur të ishte një këndim i para-luftës. Tema e shpatës së gatshme dhe detyra e saj përshkojnë pasazhin.

Tema e luftës si ndëshkim i dërguar nga Zoti ishte ndoshta edhe më pak i njohur kur Ezekieli u tha popullit të tij sesa është sot. Rrezja e shpresës ishte që zemërimi i Zotit përfundimisht të shuhej.

9-11 Një shpatë e mprehtë është gati.

12 Është menduar për popullin dhe princat e Izraelit.

14-16 Do të godasë herë pas here.

17 Atëherë zemërimi i Zotit do të zbutet. Zoti ka folur.

Shënimet.

10, 12, 13 ‘Skeptri ... princat’ - një element që nuk përmendet në dy profecitë e mëparshëm është shënjestrimi i drejtuesve të Jerusalemit për dënim. Orakulli tjetër do të shtjellojë këtë temë.

21,18-32 **Shpata e perandorit të Babilonisë**

Në të fundit nga katër profecitë, teksti bëhet më i qartë për atë që do të ndodhë. Perandori i Babilonisë (Nebukadnecari) do të fillojë një fushatë ushtarake kundër tokave në perëndim të Babilonisë. Në një moment të udhëtimit ai do të ndalet dhe do të kërkojë ogur se cili qytet të sulmojë, Jerusalemin apo Rabën. Shenjat do të tregojnë Jerusalemin. Nebukadnecari pastaj do të rrethojë Jerusalemin. Sundimtari i Izraelit do të rrëzohet dhe do të merret rob.

As amonasit nuk do të shpëtojnë, sepse do të vijë edhe dita e tyre e gjykimit. Njerëzit do të harrojnë që ata madje kanë ekzistuar.

Pasazhi ndahet në tre seksione, veprimet e Nebukadnecarit 18-23; 24-27 mesazhi drejtuar Izraelit; 28-32 mesazhi drejtuar Amonit.

Kjo profeci duhet të na bëjë të kujdesshëm për të bërë gjykime të shpejta se kush duhet të dënohet nga kush dhe pse. Mund të duket se Nebukadnecari i lig do të ishte më i përshtatshëm për të marrë ndëshkimin hyjnor, ndërsa Izraeli mund të dënohej. Megjithatë Ezekieli, nën frymëzimin, përshkruan Nebukadnecarin si vegël e Zotit për të ndëshkuar paudhësinë në Izrael.

19-20 Ezekieli udhëzohet të nxjerrë një hartë që tregon rrugën përgjatë së cilës do të vijë mbreti i Babilonisë. Në një pirun në rrugë ai duhet të bëjë një sinjalistikë që tregon Rabahun në një drejtim dhe Jerusalemin në tjetrin.

21-23 Mbreti i Babilonisë do të ndalet në pirun dhe do të këshillohet me profecinë e tij. Ata do të tregojnë Jerusalemin, të cilin ai më pas do ta rrethojë.

24-27 Fjala e Zotit drejtuar sunduesit të Izraelit është: “Populli yt do të merret rob për shkak të paudhësisë sate të hapur (24). Dhe ti, princ i lig i Izraelit, do të rrëzohesh nga pushteti (25-27).

28-32 Për popullin e Amonit, Ezekieli duhet të shpallë: “Koha juaj ka ardhur. Pavarësisht profecive të rreme të paqes, ju do të dorëzoheni për shkatërrim në vendin tuaj të origjinës (28-31). Do të jetë harresa juaj. Unë Zoti kam folur ” (32).

Shënimet.

20 Raba (Amani i sotëm) – kryeqyteti i Amonit. Edhe Amoni ishte subjekt i një profecie të mëvonshme (krhs. 25,1-7).

21 “Kontrolloni mëlçinë” – babilonasit praktikuan “hepatoskopinë”, një metodë për të parashikuar të ardhmen duke ekzaminuar mëlçitë e kafshëve të vrara dhe duke shënuar ndonjë shenjë të rëndësishme.

23 “Besnikëri e betuar” – udhëheqësit në Jerusalem ishin detyruar tashmë në një “besnikëri” me Babiloninë, por ishin rebeluar (krhs. 17,11-13).

26 “Hiqe kurorën” – rënia e monarkisë.

28, 29 Amonasit menduan se kishin shmangur fatkeqësinë. Me sa duket ata madje kishin marrë profeci të rreme për të forcuar iluzionin e sigurisë.

32 Jerusalemin do ta bëj shkumb e hi, do ta rrënoj! Por kjo nuk do të ndodhë derisa të vijë ai që e kam zgjedhur për të ndëshkuar qytetin. Pastaj atij do t’ia jap (kurorën dhe çallmën).»”

♦ Do të jetë aludim për Mesinë që do të mbajë kurorën e mbretit si dhe çallmën e kryepriutit. Teksti është i paqartë – mund të përkthehet edhe kështu: Diçka e tillë nuk është parë ndonjëherë. Tashmë është nisur njeriu që do të zbatojë vendimin e dënimit.

22,1-16 **Mëkatet e Jerusalemit**

Kjo profeci përqendrohet në mëkatet e Jerusalemit, duke theksuar që paudhësia e saj i ka shpejtuar fundin. Lista e keqbërjeve varion nga shoqëria te sakralja, gjakderdhja (3, 9), idhujtaria (3, 4), keqpërdorimi i pushtetit (6), keqtrajtimi i grupeve të ndryshme shoqërore (7), përdhosja e sabateve (8), paganizmi (9), sjellja e gabuar seksuale dhe incesti (10-11), mitmarrja dhe zhvatja (12), dhe thjesht duke injoruar Zotin (12). Dënimi për shkak do të përfshinte shpërndarjen e popullit në të gjithë tokat.

1-16 Ezekieli duhet të përballet me Jerusalemin me të gjitha krimet e saj të neveritshme (2) dhe t’i shpallë asaj: “Ti je një qytet që e ke bërë veten fajtor përmes gjakderdhjes dhe të papastër përmes idhujtarisë. Ju keni shpejtuar fundin tuaj duke bërë kështu. Ju do të jeni një objekt talljeje midis kombeve (3-5). Shumë fije korrupsioni janë brenda jush, por unë do t’i jap fund (6-13). Ju do të shpërndaheni midis kombeve. Atëherë do të mësoni që unë jam Zoti ‘(14-16).

Shënimet

2 “Praktikat e neveritshme” – shprehja ndodh shpesh në Ezekiël, shpesh për të treguar veprime që e bëjnë një të pastër nga ritualet (shih v. 10).

9 “Hani në faltoret e maleve” – d.m.th. hani mish që u ishte flijuar idhujve në “vendet e larta” (krhs. 18,6; 6,3).

10 “I papastër” – si prift Ezekieli ishte qartë i shqetësuar për pastërtinë rituale dhe ndotjen. Shumë prej mëkateve të renditura në këto vargje u përmendën në mënyrë specifike në ligj (krhs. Lv. 18, 20). 16 “I ndotur” – Dënimi i Izraelit quhet vetë ndotje.

22,17-22 **Shkrirja e Izraelit**

Dënimi i Izraelit krahasohet me zjarrin e një furre shpërthimi, zhytja do të hiqet. Idetë moderne të luftës ose ndëshkimit zakonisht përfshijnë koncepte si ndëshkimi dhe / ose rehabilitimi. Këtu gjejmë konceptin e pastrimit. Korrupsioni ishte shumë i rrënjosur për modifikime të vogla shoqërore. Gjithçka duhej të shkonte në mënyrë që të mund të bëhej një fillim i ri.

17-22 Ezekielit i thuhet se Izraeli është bërë si papastërtitë e gjetura në argjend të papërpunuar (18) dhe do të shpallë: “Prandaj unë do t’ju mbledh në Jerusalem ashtu si populli mbledh argjend me papastërtitë e tij në një furrë. Nxehtësia e ashpër e zemërimit tim do t’ju shkrijë ashtu si në procesin e shkrirjes. Ju do ta dini që unë e kam derdhur zemërimin tim mbi ju ‘(19-22).

Shënim.

19 “Mblidhuni në Jerusalem” – këtu dhe në vargun 20 ekziston tregimi i rrethimit të ardhshëm të qytetit.

22,23-31 **Padrejtësia në tokë: korrupsioni në çdo nivel**

Korrupsioni në shoqërinë izraelite kapërceu statusin klasor dhe shoqëror. Ai gjithashtu kishte shprehje të ndryshme.

Korrupsioni i një shoqërie mund të shkojë përtej nivelit të individit. Mund të bëhet pjesë e institucioneve të asaj shoqërie, qofshin ato civile apo fetare. Mund të jetë e lehtë të pranosh praktika thjesht sepse ato janë “gjëja e bërë” ose e mbështetur

nga hierarkitë, por kjo nuk justifikon praktika të tilla. Ndonjëherë ryshfeti është pjesë e mënyrës së kryerjes së biznesit të përditshëm. Trajtimi i padrejtë i më të dobëtve në shoqëri është gjithashtu i përhapur. Individit ndihet i pafuqishëm përballë një korrupsioni të tillë.

23-31 Ezeieli duhet t'i thotë vendit: "Ti je i thatë (24), princat e tu shtypin popullin (25); priftërinjtë tuaj e përdhosin ligjin tim (26); zyrtarët tuaj vrasin për të fituar para (27); profetët tuaj japin orakuj të rremë (28); populli yt zhvat, plaçkit dhe shtyp (29). Unë kërkova që dikush të qëndronte i vendosur në emër të tokës, por nuk gjeta askënd. Kështu që unë do të derdh zemërimin tim mbi banorët e saj "(30-31).

Shënim

30 "Ndërtoni murin" – askush nuk ishte i denjë për të ndërmjetësuar te Perëndia në emër të popullit.

23,1-49 Ohola dhe Oholiba – motra kurorëshkelëse

Kap 23: Dy motrat e këqija. Në këtë kapitull flet për motrat e këqija Oholibën dhe Oholën, të cilat përfaqësojnë Jerusalemin (d.m.th. Judën), kurse Samarinë (Izraelin). Të dyjat janë fajtorë për prostitucion, d.m.th. idhujtari, për të cilën ato do të ndëshkohen, sepse lidhja e aleancave me vendet e huaja ishte tradhti. Ky kapitull ka një temë shumë të ngjashme me atë të kap. 16, Jerusalemi dhe motra e saj Samaria ishin prostituar me praktikatat e kombeve paganë përreth, në veçanti, Egjiptit, Asirisë dhe Babilonisë. Ata duhet të mbajnë pasojat e veprimeve të tyre. Dallimet midis kapitujve janë kryesisht ato të theksimit. Natyra ushtarake dhe politike e shoqatës së Izraelit me Asirinë dhe Babiloninë theksohet nga përshkrimi i dashnorëve të saj asirianë dhe babilonasë si luftëtarë me uniformë të plotë (5, 14, 15). Ata do të miratonin ndëshkimin e saj. Ky ndëshkim përshkruhet gjithashtu në drejtim të sulmit ushtarak dhe plaçkitjes (24-26; 46-47).

Aleancat politike të Izraelit në vetvete nuk dënohen këtu. Ata formuan bazën për një depërtim shoqëror dhe fetar të kulturës së Izraelit nga besimet pagane, të cilat populli i Izraelit i mirëpriti me gatishmëri.

Mëkatet e popullit të Izraelit nuk u pa nga Zoti në një mënyrë neutrale, mizore. Përkundrazi, ashtu si një burrë e quan pabesinë e gruas së tij me pikëllim dhe zemërim, ashtu edhe Zoti e shikon mëkatin e popullit të tij (krhs. Kap. 16).

1-10 Zoti i thotë Ezekielit: „Dikur ishin dy motra, Ohola d.m.th. Samaria dhe Oholiba d.m.th. Jerusalemi. Në rininë e tyre, ndërsa ishin në Egjipt, u kënaqën me prostitucion (3, 4). Ato ishin gratë e mia, por Ohola lakmoi asirianët dhe u kurvërua me ta (5-8). Në fund ua dorëzova këtyre asirianëve, të cilët e zhveshën dhe e vranë (9-10).

11-21 Oholiba ishte më e keqe se motra e saj. Edhe ajo kishte dëshiruar për asirianët, pastaj kishte zhvilluar një dëshirë për babilonasit. Pasi e fundit e kishte ndotur, ajo u largua nga ata me neveri. Në mënyrë të ngjashme, unë u largova nga ajo (siç isha larguar nga motra e saj), kur prostitucioni i saj u bë më flagrant. Ajo më pas dëshironte kohën që kishte pasur në Egjipt me kunjat e saj egjiptiane të pajisura mirë (11-21).

22-35 Ezekieli duhet t'i shpallë Oholibës: “Unë do të nxis të dashuruarit tuaj të kaluar kundër jush. babilonasit dhe asirianët do t’ju rrethojnë dhe do t’ju ndëshkojnë. Unë do të shfryj zemërimin tim kundër teje dhe do të ndalem në shturjen tënde (22-27). Unë do t’ju dorëzoj te ish-të dashnorët tuaj, të cilët ju tani i urreni (28). Ata do t’ju poshtërojnë (29-30). Ashtu si motra juaj Samaria, ju do të pini kupën e shkretimit (31-34). Meqenëse më ke kthyer shpinën, duhet të bartësh peshën e paudhësisë sate “(35).

36-49 Ezekieli duhet të përballet me Oholën dhe Oholibën për sjelljet e tyre të gabuara, tradhtinë bashkëshortore, gjakderdhje, ritet seksuale pagane, flijimin e fëmijëve dhe përdhosjen e shenjtërores së Zotit dhe së shtunës (36-39). Joshja e tyre e të huajve (40-42) ra në prostitucion kurorëshkelës dhe gjakderdhje

(43-45). Ai duhet të shpallë: „Le të dënohen me vdekje dhe kështu të përfundojë shturja në tokë (46-49). Atëherë do ta pranoni që unë jam Zoti ‘.

Shënimet

23,4 Motra e madhe quhej Ohola, f& kurse e vogla Oholiva. Ohola është Shomroni, kurse Oholiva Jerusalemi. Ato u bënë gratë e mia dhe më lindën djem dhe vajza.

f& lojë fjalësh me hebr. *ohel* (tendë) të lidhur me idhujtari. Marrëveshjet me vendet e huaja quheshin pabesi ndaj Zotit, sepse kjo shkaktonte përvetësimin e idhujve të tyre.

5-10 Pasionet e Samarisë me Asirinë çuan drejt rënies së saj. Samaria ra në duart e asirianëve në 722-721 p.e.s ..

14 “Kaldeasit” – megjithëse termi më vonë u bë sinonim i “babilonasve”, kaldeasit ishin një racë e veçantë nga Babilonia jugore (krhs. 23).

23 “Pekod” – një rajon në Babiloninë Lindore. Identifikimi i Shoas dhe Koas është i pasigurt.

24 “Turma” – te Ezeieli ky term (krhs. 46-47 – “turmë”) përdoret shpesh për të përshkruar një grup të madh njerëzish me qëllime shkatërruese.

36-39 Disa nga praktikat pagane që Izraeli kishte adoptuar janë renditur këtu.

42 “Sabeanët” – gjithashtu mund të bëhen “pijanecë”. Kuptimi i përgjithshëm është i një turme të lumtur nga asnjë vend i veçantë duke përfituar rastësisht nga motrat.

24,1-14 **Shëmbëlltyra e tenxhere, Jerusalemi rrethohet**

Kjo profeci përfaqëson një pikë kthese në libër. Deri më tani profecitë e Ezeielit kishin qenë kryesisht paralajmërime për katastrofën që do të vinte. Por tani përmbushja e profecive kishte filluar, nuk mund të ketë kthim mbrapa. Rrethimi i Jerusalemit kishte filluar. Data e profecisë është e saktë, 15 janar 588 p.e.s .. Ishte dita kur Nebukadnecari filloi rrethimin e tij të qytetit. Pas 18 muajsh babilonasit do të kapnin Jerusalemin

dhe do t'i vinin flakën asaj. Qyteti do të shkatërrohej. Kjo rrethim ishte e dyta për Jerusalemin në dymbëdhjetë vjet. Vetë Ezekieli ishte dëbuar pas atij të mëparshmi.

Mesazhi i profecisë është në formën e një shëmbëlltyre. Jerusalemi krahasohet me një tenxhere dhe popullin e tij janë përmbajtja e tenxheres. Pasi të zbatohet zjarri, një njollë mbetet në tenxhere, d.m.th. edhe pas rrethimit të parë papastërtia e Izraelit mbeti. Një zjarr i dytë, më i nxehtë (rrethimi i dytë) do të jetë i nevojshëm për të djegur papastërtinë, d.m.th. të ndëshkojë paudhësinë e popullit. Përsëri dënimi portretizohet si pastrim (krhs. 22,17-22).

1-14 Ezekielit i thuhet: “Regjistro këtë datë sepse sot Nebukadnecari ka rrethuar Jerusalemin” (2). Ai do të shpallë: “Mbushni një tenxhere me ujë dhe nyje mishi. Zieni ato në zjarr. Depozita në tenxhere nuk do të zhduket. Njolla është si papastërtia e Jerusalemit (3-7, 13). Nxehni tenxheren edhe më shumë, duke djegur kockat. Lëreni tenxheren të shkëlqejë e kuqe në mënyrë që njolla e saj të digjet (9-12). Gjykimi juaj nuk do të shmanget tani, Jerusalem ‘(13-14).

Shënimet.

6 “i ndryshkur” – ndërsa lëngu zvogëloi një njollë do të lihej në brendësi të tenxhere. “Pa hedhur short” – nëse kjo fjali është dhënë në mënyrë korrekte, mendimi themelor mund të jetë që përmbajtja e tenxhere, d.m.th. popullin, do të shpërndahen rastësisht.

12 Vargu duhet parë si përmbledhje e përpjekjes së kaluar, “ai kishte zhgënjyer të gjitha përpjekjet (e hershme) (deri më tani)”.

24,15-27 Vdekja e gruas së Ezekielit dhe domethënia e pikëllimit të tij

Zbulimi se gruaja e tij do të merrej prej tij duhet të ketë qenë zemërthyer për Ezekielin. Megjithatë, edhe kjo duhej të përdorej si mjet për të përçuar mesazhin e zyrtë për fatin e Jerusalemit

dhe tempullit. Edhe në momentet e hidhërimit personal, Ezekieli ishte ende profet i Zotit.

Si vepron një besimtar gjatë krizave personale ndonjëherë mund të flasë më shumë se shumë fjalë, megjithëse refuzimi për të siguruar masat e duhura për zinë mund të jetë shumë i dëmshëm për personin e pikëlluar. Kjo urdhër i drejtohej posaçërisht Ezekieli dhe nuk synonte të zbatohet përgjithësisht.

15-24 Ezekieli i thuhet se gruaja e tij do të vdesë dhe ai nuk do të kryejë ritualet e zakonshme të zisë (16-17). Kur populli e pyesin se çfarë kuptimi kanë veprimet e tij për ta, ai u thotë atyre fjalën e Zotit drejtuar Izraelit: “Unë jam gati të përdhos qytetin tim. Ato marrëdhënie që keni lënë pas do të bien nga shpata. Megjithatë, ju nuk do të ndiqni zakonet e zakonshme të zisë, ashtu si ka bërë Ezekieli. Atëherë do ta dini se unë jam Zoti ‘(20-24).

25-27 Për më tepër, Zoti i thotë Ezekieli: “Kur të bjerë qyteti, një i arratisur do të vijë të të marrë. Atë ditë do të rimarrni fuqinë e plotë të fjalës. Ju do të jeni një shenjë për popullin dhe ata do të pranojnë që unë jam Zoti “.

Shënimet. 17 Ekzistonte një varg ritualesh të zisë (krhs. 27,30-32).

27 “Do të flasësh” – humbja e pjesshme e të folurit e Ezekieli do të hiqej kur dëgjoj lajmin e rënies së qytetit. Ky rikuperim ka të bëjë me 33,21-2-2. Edhe ajo ngjarje do të ishte një shenjë për popullin.

25,1-17 **Profecitë kundër kombeve fqinje**

Kjo pjesë fillon një seri proecish kundër kombeve të huaja që rrethojnë Izraelin (kap. 25-32). Egjipti dhe Tiri marrin vëmendjen më të madhe, por kjo profeci përqendrohet te fqinjët e Judës, Amoni, Moabi, Edomi dhe Filistia. Me sa duket, këto kombe e kishin parë me kënaqësi rrëzimin e popullit të Izraelit (Amonit) dhe talljes (Moabit). Ata madje e kishin shfrytëzuar rastin për të

hakmarrë ndaj Judës (Edomi dhe Filistia). Profecia e Ezekieli paralajmëron se ndëshkimi do të vijë.

Profecia fillon me Amonin, i cili shtrihej në lindje të Izraelit dhe pastaj lëviz në drejtim të akrepave drejt Moabit, Edomit dhe Filistisë.

Është e lehtë të dënosh këta fqinjë të Izraelit për qëndrimet e tyre ndaj saj. Megjithatë, këto qëndrime mund të jenë edhe tonat, kur telashet i bien njërit prej fqinjëve tanë. Ndërkohë Zoti është Zoti i gjithë tokës dhe në fund të fundit është në kontroll të fatit të kombeve, si të individëve.

Amoni. Meqenëse amonit përshëndeteshin për shkatërrimin e Izraelit dhe Judës, ata do të merren në dorë dhe do të plaçkiten nga popujt nga Lindja (1-5). Për shkak se ata u gëzuan me keqdashje për Izraelin, ata do të shkatërrohen (6-7).

Moabi. Meqenëse Moabi e shikoi Judën me përbuzje, ata do të merren nga populli nga Lindja (8-11).

Edomi. Meqenëse Edomi u hakmor Judën 'ata do të pësojnë shkatërrim nga duart e Izraelit.

Filistia. Për shkak se filistenjtë u hakmorën ndaj Judës, keretasit dhe pjesa tjetër e popujve bregdetarë do të shkatërrohen.

Shënimet.

4 “Njerëzit e Lindjes” – fiset nomade të shkretëtirës.

5 “Raba” – Kryeqyteti i Amonit (krhs. 21,20).

8 Seir – Një emër tjetër për Edomin.

16 “Keretasit” – Një popull i lidhur ngushtë me Filistenjtë.

26,1 – 28,19 Profecitë kundër Tirit

Në aspektin gjeografik, Fenikia ishte e vogël. Në aspektin ekonomik, megjithatë, ajo ishte shumë domethënëse, dhe kështu ishte një forcë e rëndësishme në politikën e Lindjes së Mesme antike.

Qyteti antik i Tirit ishte një port i rëndësishëm detar për zonën e cila tani është Libani i Jugut. (Vendndodhja e tij shtrihet

afërsisht në mes të Bejrutit në veri dhe Haifës në jug.) Qyteti kishte dy porte, njëri prej të cilëve ishte në një ishull që shtrihej afër bregdetit. Në librin e Ezekielit ka disa aludime për lidhjet e ngushta të Tirit me detin. Si aftësia e saj ashtu edhe rënia e saj e parashikuar përshkruhen duke përdorur aludime detare. Një pjesë mjaft e madhe e forcës së Titit qëndronte në aftësinë e saj detare.

Pasuria e Tirit buronte nga tregtia e saj. Tregtarët e saj udhëtuan gjerësisht në të gjithë botën antike dhe merren me një gamë shumë të gjerë të mallrave. Njerëzit e saj ishin të famshëm për aftësitë e tyre të biznesit. Këto aftësi nga ana tjetër kishin çuar në lulëzim.

Fenikia ka një histori të gjatë dhe domethënëse. Qyteti përmendet në Tekstet egjiptiane të mallkimeve rreth vitit 1850 sk. Sipas Herodotit, shkrimet alfabetike u futën në Greqi nga fenikasit që erdhën me Kadmusin, mbretin e Tirit. Qyteti-shtet themeloi gjithashtu koloninë e Kartagjenës rreth viteve 825-815 p.e.s si dhe në Spanjë dhe në Sardenjë.

Marrëdhëniet e Tirit me Izraelin shpesh kishin ndonjë faktor ekonomik. Hiram I e furnizoi Davidin me materiale për ndërtimin e pallatit të Jerusalemit (2 Sa. 5,11; 1 Kr. 14,1). Ai gjithashtu e furnizoi Solomonin me materiale për tempullin dhe përfundoi një traktat me të. Pak më shumë se një shekull më vonë, mbreti Ahab vendosi të martohej me Jezebelën, një bijë e mbretit të Tirit (1 Mbr. 16,31). Përmes Jezebelës adhurimi i perëndisë tiriane – Baal Melqart – u fut në Izrael.

Para kohës së Ezekielit, Tiri kishte gëzuar një periudhë prosperiteti. Sidoqoftë, Ezekiel, Jeremia (25,22; 27,1-11) dhe Zakaria (9,2-7) të gjithë profetizuan shtypjen e Tirit nga babilonasit. Rrethimi i Tirit nga Nebukadnecari nga shek. 587- c. 574 p.e.s.) ishte me sa duket një fushatë e vështirë (Ezk. 29,18). Qyteti përfundimisht pranoi sundimin babilonas.

Profecitë kundër Tirit dhe Egjiptit janë udhëzues për natyrën e krenarisë kombëtare. Shumica e popullit kanë një element krenarie dhe mbështetjeje për përparimin e kombit të tyre. Në

rastin e Tirit ne shohim besimin arrogant të suksesit ekonomik. Pasuria që ajo kishte fituar ishte për të shenja se ajo ishte superiore. Titi ishte i përgatitur të mbështesë praktikën e korrupsionit të biznesit në mënyrë që të ruajë atë epërsi. Shkatërrimi i Izraelit u pa thjesht si një mundësi biznesi.

Tiri u dënua për këto qëndrime, të cilat janë akoma të përhapura në shoqëri edhe sot. Ne nuk duhet të lejojmë që sukcesi material i kombit tonë të bëhet kriteri i tij i vetëm i arritjeve.

26,1-21 **Vetëkënaqësia e denoncuar**

Në këtë profeci, Tiri qortohet për të parë rënien e Jerusalemit si thjesht një ngjarje që do të rrisë prosperitetin e saj. Babilonasit nën Nebukadnecarin do ta rrethonin dhe do të bënin shkatërrimin e saj. Kënaqësia nga rrëzimi i të tjerëve është një emocion me të cilin të krishterët dhe të tjerët duhet të merren pasi është shumë i përhapur, por nuk pranohet lehtë.

1-21 Fjala e Zotit drejtuar Ezekielit është, “Tiri ka thënë se shkatërrimi i Jerusalemit do t’i sigurojë prosperitetin e vet” (1-2). Prandaj ai do të shpallë: „Tiro, shumë kombe do të plaçkitin ty dhe banesat e tua”. Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti (3-6). Nebukadnecari do të shkatërrojë territorin tuaj dhe do të rrethojë kundër jush. Ju nuk do të rindërtoheni kurrë (7-14). Fiset bregdetare do të tmerrohen nga rënia juaj dhe do të ankohen për shembjen tuaj (15-18). Ju do të tërhiqeni poshtë në gropë. Ju nuk do të ktheheni (19-21).

Shënimet.

1. “Viti i njëmbëdhjetë” – d.m.th. 587/6 p.e.s ..
- 2-3 «Qyteti që u quajt porta e popujve ♦ është pushtuar! Tani pasurinë e tij do ta marrim ne! Qyteti është tani një grumbull gërmadhash.» Prandaj unë, Zoti, i them Tirit: «Ti ke të bësh me

mua! Do të bëj që shumë popuj ♦♦ të hidhen kundër teje ashtu siç përplaset deti në shkëmbinj.

♦♦ Mallrat e karvanëve që kalonin nga veriu në jug i tatonin hebrejtë.

♦♦ Nebukadnecari me mercenarët e tij kishin ndër mend të rrethonte Tiri. Më vonë (më 332) Aleksandri i Madh e përfundoi plotësimin e profecisë për shkatërrimin e qytetit.

6 ‘Vendbanimet e saj në stere’ – Tiri kishte shtrirë kontrollin e saj në zona shumë përtej ishullit dhe portit të kontinentit.

7-14 Nebukadnecari përmendet tani me emër për herë të parë në librin e Ezekielit. Rrethimi i tij i Tirit raportohet të ketë zgjatur trembëdhjetë vjet. Kjo fushatë me sa duket provoi të ishte e vështirë edhe për babilonasit (shih 29,18). Shteti i qytetit përvetësoi dhe njohu kontrollin babilonas.

15 «Vendet bregdetare» – shtete të tjera qytetesh mesdhetare që ndoshta ishin partnerë tregtarë të Tirit.

19 Pamja këtu është e ishullit që fundoset poshtë valëve.

20,1 do të të ulë ... në gropë “. Gropa dhe toka më poshtë i referohen nëntokës ose sheolit, domethënë sferës së vdekjes.

27,1-36 **Një vajtim**

Kjo profeci jepet si vajtim. Këtu Tiri krahasohet me një anije tregtare të punuar mrekullisht. Furnizuesit e lëndëve drusore dhe mallrat e saj janë partnerët e saj tregtarë. Lista e gjerë e vendeve dhe produkteve na jep një pamje të qartë pse Tiri ishte i famshëm për tregtinë. Lidhjet e saj u përhapën në pjesën më të madhe të Mesdheut, Afrikës Veriore, Azisë së Vogël dhe Lindjes së Mesme. Ajo ishte në gjendje të punësonte të huaj si në industri ashtu edhe në mbrojtje. Megjithatë ky shtet anijesh duhej të fundosej d.m.th. Tiri do të rrëzohej.

Kur një prodhues i vjetër, i themeluar falimenton dhe mbyll dyert e tij, jo vetëm që vetë punonjësit e tij bëhen të tepërt, por shpesh mijëra të tjerë në industrinë satelitore, furnizuesit vendorë dhe shërbimet. Recesioni dhe kolapsi ekonomik janë disa nga ndëshkimet moderne që një shtet mund të durojë.

1-36 Ezekieli është udhëzuar t'i shpallë Tirit: Ju u ndërtuat nga materialet më të mira (5-7). Ju keni punësuar shumë kombe për të ndërtuar, vepruar dhe mbrojtur ju (8-11). Ju keni pasur shumë partnerë të rëndësishëm tregtarë, të afërt dhe të largët, dhe malli juaj ishte i cilësisë më të lartë dhe gamës më të gjerë (12-25). Por ju do t'i humbni të gjitha ditën e mbytjes së anijes suaj (26-27). Fqinjët dhe partnerët tuaj tregtarë do të tmerrohen (28-36). Ju nuk do të jeni më “(36).

Shënimet.

28,1-2 Zoti më tha: ²"Ti, o njeri, thuaji sundimtarit f& të Tirit: «Dëgjo se ç'ka për të të thënë Perëndia, Zoti: Të mbushet mendja për fuqinë tënde të madhe.

f& Itobali II paraqitet si tip i Satanit, për shkak të mendjemadhësisë së tij

3 'Unë jam e përsosur për nga bukuria' – pasuria e madhe e Tirit i kishte sjellë asaj shumë zbukurime, me të cilat ajo kishte shumë krenari (krhs. 28,12).

5-6 Lëndët drusore të përdorura ishin nga më të mirat. "Senir" – termi amoras për malin Hermon (krhs. Lp. 3,9).

7 "Elisha" – ndoshta i referohet Qipros.

8 'Sidon dhe Arvad' – këto dy qytete shtriheshin në veri të Tirit.

9 "Gebal" – porti detar i Byblosit, një port i rëndësishëm fenikas. Lëvizja e punës në Tir ishte një tjetër shenjë e fuqisë së saj ekonomike.

10 "Vendos" – Libi. Të tre kombet e përmendura këtu janë të ndara gjerësisht. Ato janë renditur për të treguar se si Tiri mund të tërheqë mercenarë nga e gjithë bota e lashtë – qoftë Libia (Put) në perëndim, Lidia në veri apo Persia në lindje.

11 Arvad gjithashtu siguroi hartues (8). 'Helek ... Gamad' – të dy kanë origjinë të pasigurt gjeografike. Helek mund të jetë në

rajonin e Cilicisë, dhe Gamad mund të shtrihet në Kapadokia.
(Të dy zonat janë në Azinë Lindore të Vogël.)

12 Lista e partnerëve tregtarë të Tirit në një renditje të përafërt gjeografike, duke filluar nga Tarshishi në Mesdheun perëndimor në shkretëtirën arabe dhe Mesopotaminë.

16 ‘Aram’ – mund të jetë më mirë të lexosh ‘Edom’ këtu.

23 Eden – jo kopshti i Edenit; të dy format e “Edenit” shkruhen ndryshe në hebraisht. Edeni (Idinu) i përmendur këtu qëndron në Mesopotami.

26 ‘Era e lindjes’ mund t’i referohet jo vetëm një stuhie deti (krhs. Ps. 48,7) por gjithashtu edhe për vendin ku ndodhej kërcënimi për Tirin, Babilonia ishte në lindje të Tirit.

30-31 Këtu renditen shtatë shenja tradicionale të zisë, vajtime me zë të lartë, vendosja e tokës në kokë, rrokullisja në hi ose pluhur, rruajtja e kokës, veshja e thesit, qarja e fortë dhe brohoritja.

28.1-10 **Kundër arrogancës**

Arritja e pasurisë ekonomike kishte sjellë me vete një ndjenjë krenarie. Procesi përmblihet në v. 5 – aftësia e madhe në tregtinë kishte çuar në pasuri të madhe, dhe pasuria e madhe kishte çuar në krenari. Mbreti i Tirit përshkruhet duke besuar se është po aq i mençur sa një zot. Profecia paralajmëron se ndëshkimi për një arrogancë të tillë do të ishte poshtërues dhe përfundimtar. Shembuj të tjerë të një krenarie të tillë dhe rënies pasuese janë të lehta për t’u gjetur gjatë historisë dhe sot.

1-10 Ezeieli duhet t’i shpallë mbretit të Tirit: “Ju mendoni se jeni një perëndi, por nuk jeni (1-2). Shkathësia dhe mendjemprehtësia juaj e biznesit ju kanë sjellë shpërblim të madh ekonomik (3-5a), i cili nga ana tjetër ju ka bërë mendjemadhësi (56). Për shkak të mendjemadhësisë suaj, ju do të vdisni një vdekje poshtëruese nga duart e të huajve. Kur ata të përballen me ju, ju thjesht do të jeni një njeri, jo një zot (7-10).

Shënimet

2 “Në zemër të deteve” – një pjesë e Tirit përbëhej nga një ishull (shih më lart).

3 “Daniel” – shih shënimin në 14,14, 20.

7 ‘Të huajt ... më të pamëshirshmit e kombeve’ – një aludim për babilonasit.

10 Tirianët praktikuan rrethprerjen dhe kështu që të vdisnin «vdekjen e të parrethprerëve» do të quhej poshtërim.

28,11-19 **Dëbimi nga “parajsa”**

Kjo vajtim përshkruan ngritjen dhe rënien e mbretit të Tirit, dhe kështu ngritjen dhe rënien e vetë qytetit. Imazhet të kujtojnë fort rrëfimin për Kopshtin e Edenit. Sidoqoftë nuk ka ndonjë përpjekje për të paralelizuar nga afër raportin e Zanafillës. Siç ndodh shpesh në librin e Ezekielit, metaforat përzihen, ndryshohen dhe përshtaten lirisht për t’iu përshtatur gjuhës së profecisë. Gjuha poetike shërben për të nxjerrë në pah shkallën e rënies që përjetoj Tiri; ishte si një dëbim nga parajsa.

11-19 Vajtimi për mbretin e Tirit është, “Ju ishit dikur shembulli i mençurisë dhe bukurisë (12), duke banuar në një parajsë, të zbukuruar me xhevahire të shkëlqyera (13-14) dhe duke shfaqur sjellje të patëmetë (15). Megjithatë, aktivitetet tuaja të përhapura tregtare çuan në shtypje. Shkëlqimi juaj ju bëri të mendjemadh dhe prishur të menduarit tuaj. Praktikrat tuaja të shumta të pandershme tregtare çuan në përdhosjen e vendeve të shenjta. Kështu që ju jeni dëbuar nga parajsa juaj dhe jeni ulur poshtë (16-18). Vëzhguesit tmerrohen nga ju ‘(19).

Shënimet.

Gurët e çmuar të renditur këtu janë marrë për të aluduar në mantelin e kryepriutit (Dal. 28,17-20), por hyjnitë pagane ndonjëherë visheshin me rroba të mbuluara me xhevahirë. Theksi këtu është thjesht në pasurinë e mbretit (dhe të Tirit).

14-16 Rëndësia e saktë e kerubinit është e paqartë dhe varet nga leximi me tekst që ndiqet. Ose mbreti i Tirit ishte ngritur në statusin e një kerubini, ose ai kishte një kerubin të caktuar si

kujdestar të tij. Të dy interpretimet tregojnë për statusin e tij të ngritur. 'gurët e zjarrtë' - të ndezur. 'gurë zjarri'; ndoshta një aludim për gurët e çmuar të përmendur në v. 13. Përndryshe, ai mund të jetë një përshkrim i ndonjë tipari rrezatues ose të ndezur që gjendet në malin e Zotit.

15 "Pa faj" – përsëri një aludim për tregimin e Edenit.

18-19 Këtu tema ndryshon nga mbreti në qytetin e Tirit.

28,20-26 **Profeci kundër Sidonit**

Sidoni ishte një fqinj i Tirit. Do të vuante edhe ndëshkimin e duhur. Një tipar i dukshëm i kësaj profecie të shkurtër është frekuenca e frazës, atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti. Për më tepër, profecia mban premtimin e rivendosjes për popullin e Zotit (25-26), një temë e cila do të merrte theks të madh më vonë.

20-26 Ezeieli do t'i shpallë Sidonit: "Unë jam kundër teje Sidon – por do të përlëvdohem me ty. Kur të ekzekutoj gjykimin mbi ju, ata do ta dinë se unë jam Zoti (22). Kur të të mundoj ata do të dinë se unë jam Zoti (23). Kur Izraeli nuk do të ketë më fqinjë dashakeqës, ata do ta dinë që unë jam Zoti (24). Kur të mbledh Izraelin nga popujt, unë do të tregohem i shenjtë për kombet. Izraeli do të banojë i sigurt në tokë dhe ata do të pranojnë që unë jam Zoti, Perëndia i tyre "(25-26).

Shënim. 25 Shërbëtori im Jakob – krhs. 37,25.

29,1 – 32,32 **Profecitë kundër Egjiptit**

Libri i Ezekielit përmban gjithsej shtatë orakle kundër Egjiptit – më shumë se çdo vend tjetër. Shtrohet pyetja pse një profet judaik, banor në Babiloni, duhet të shqetësohet me një vend disa qindra kilometra larg. Përgjigjja bëhet e qartë kur shohim historinë e periudhës dhe kronologjinë e profecisë.

Egjipti në kohën e Ezekielit ishte një superfuqi në rënie të ngadaltë. Në kulmin e fuqisë, sfera e saj e ndikimit ishte shtrirë gjatë gjithë Mesdheut lindor, duke përfshirë Palestinën dhe atë

që tani është Libani dhe Siria perëndimore. Kur babilonasit zëvendësuan asirianët si forca mbizotëruese në politikën ushtarake të Lindjes së Mesme, Egjipti u lidh me asirianët për të ndaluar përparimin e babilonasve. Rezultati ishte një luftë komplekse për pushtet dhe shtetet më të vogla në rajon – të tilla si Jerusalemi / Juda – duhej të zgjidhnin miqtë e tyre me kujdes.

Kronologjia e ndërveprimeve të Egjiptit dhe Babilonisë deri dhe gjatë profecisë së Ezekielit është si më poshtë,

605 – Babilonasit mundin forcat egjiptiane në Karkemish (krhs. Jer. 46,2) dhe më pas shtypin në jug (Karkemish ishte në Sirinë Veri-Perëndimore). Pason përleshja.

601 – Forcat babilonase dhe egjiptiane përplasen përsëri. Ka humbje të mëdha në të dy palët.

597 – Nebukadnecari nënshtron Jerusalemin. Egjipti qëndron neutral. Zedekia vendoset në fron si mbret vasal nga Nebukadnecari.

589 – Juda nën Zedekinë është në rebelim të hapur kundër babilonasve.

588 Jan.) – Babilonasit përparojnë për të rrethuar Jerusalemin.

588 – Rrethimi hiqet përkohësisht ndërsa babilonasit i ridrejtonin përpjekjet e tyre kundër forcave të ndihmës egjiptiane (Zedekia u kishte kërkuar egjiptianëve ndihmë). Sidoqoftë egjiptianët shpejt tërhiqen dhe babilonasit kthehen për të rrethuar qytetin.

587 korrik.) Muret e Jerusalemit janë thyer. Qyteti dhe tempulli janë djegur. Shteti i Judës po merr fund. Vendi është shkatërruar.

Profecitë kundër Egjiptit në librin e Ezekielit janë të pazakontë për sa i përket të gjithë, përveç njërit prej tyre. Gati gjysma e 13 datave të dhëna në libër mund të gjenden në seksionin egjiptian. Kur rregullohen në rend kronologjik, profecitë datojnë si më poshtë:

587 (janar) – 29,1-16; 587 (Prill) – 30,20-26; 587 (qershor) – 31,1-18; 586/585 – 32,17-32; 585 (Mars) – 32,1-16; 571 (Prill) – 29,17-21. Profecia në 30,1-19 është pa datë, por përmbajtja e tij është e ngjashme me të tjerët.

Ashtu si Tiri, Egjipti kishte shumë krenari kombëtare. Nëse Tiri ishte “para e re”, atëherë Egjipti ishte “para e vjetër”. Krenaria e saj qëndronte në atë që ajo kishte trashëguar dhe me sa duket do ta ruante përjetë. Ajo ishte një vend i gjerë me burime mjaft të mëdha (veçanërisht Nili). Ajo kishte një histori të mrekullueshme perandorake, një ushtri mjaft të madhe dhe një ndikim të përhapur politik në të gjithë Lindien e Mesme. Megjithatë, besimi i saj në të kaluarën e saj të lavdishme ishte i gabuar. Fati i saj ishte që të përulej. Po kështu, në këtë epokë, ne nuk duhet të lejojmë që kujtimet e lavdive të kaluara kombëtare (aktuale ose ndryshe) të shtrembërojnë perceptimin tonë të nevojave të vërteta të një kombi. Është e lehtë të ndihesh i sigurt se problemet dhe katastrofat që ndodhin tek të tjerët nuk mund të na ndodhin kurrë. Ky lloj vetëkënaqësie nuk është kurrë realist.

29,1-16 **Rënia e Egjiptit**

Kur krahasojmë datat e profecisë me ngjarjet e kohës, zbulojmë se profecitë ishin dhënë në sfondin e përgjithshëm të lëkundjes së Judës midis dominimit egjiptian dhe babilonas. Shteti i Judës ishte aleat, me dëshirë ose jo, me njërin apo tjetrën prej atyre fuqive të mëdha ushtarake gjatë njëzet viteve të fundit para ngjarjeve kataklizmike të viteve 588-87 p.e.s.

Seria e profecive të Ezekielit kundër Egjiptit fillon gjatë orës më të errët të Jerusalemit. Manovrat e Egjiptit nuk kishin arritur të thyejnë rrethimin babilonas. Ezekieli tashmë kishte parashikuar rrëzimin e qytetit. Ai tani kishte lajme të zymta për shpëtimtarin e saj. Thelbi i përgjithshëm i profecisë së tij ishte që Egjipti përfundimisht do të binte në duart e babilonasve dhe se ai do të pushonte së qeni kombi i madh që ishte dikur.

Jerusalemi ishte tashmë në rrethim për një vit. Kishte pasur një pushim të shkurtër kur babilonasit u devijuan përkohësisht nga një sulm i pasuksesshëm egjiptian. Profecia e Ezekielit pasqyron disa nga hidhërimet që duhet të jenë ndjerë në Jerusalem kur u bë e qartë se shpëtimi i Egjiptit kishte dështuar,

Egjipti ishte një shkop me kallam (6); dhe nuk do të ishte më një burim besimi për popullin e Izraelit (16). Besimi i vendosur në fuqinë ushtarake ose ekonomike është gjithmonë, në planin afatgjatë, besimi i gabuar.

Orakulli do të thotë që Egjipti do të pësonte disfatë dhe shkatërrim. Kombi do të rimëkëmbet, por kurrë nuk do të kthehet në forcën e tij të mëparshme (14-15).

1-16 Fjala e Zotit drejtuar faraonit është: “Për shkak të arrogancës sate, faraon, do të jesh i përulur. Atëherë i gjithë Egjipti do ta dijë që unë jam Zoti (3-6). Meqenëse i provuat Izraelit një ndihmë jo të besueshme, Egjipti do të shkatërrohet nga lufta. Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti (6-8). Për shkak të arrogancës suaj, Egjipti do të shkretohet dhe egjiptianët do të shpërndahen (9-12.). Megjithatë, pas një kohe egjiptianët do të kthehen në Egjiptin e Epërm, por mbretëria e tyre do të mbetet një mbretëri e vogël. Egjipti do të jetë një kujtesë për Izraelin. Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti (13-16).

Shënimet

1. Data ishte janari 587 p.e.s ..

3 “Përbindësh i madh” – një krokodil ose ndoshta një krijesë si “Leviatan” (krhs. Isaia 27,1).

6-7 “Druri i kallamit” – krhs. Isaia 36,6. Ashtu si një dru prej kallami do të thyente dhe dëmtonte këdo që përpiqej të mbështetej në të për mbështetje, ashtu edhe mbështetja e mundshme e Egjiptit për Jerusalem kishte dështuar, duke shtuar dëshpërimin e qytetit.

10 “Nga Migdoli në Asuan” – një shprehje që nënkupton tërë vendin, nga veriu në jug). “Kush” – vendi që shtrihet në jug të Egjiptit (Sudani i sotëm).

17. Vitin e 27-të të mërgimit tonë.....♦

♦ më 571 p.e.s. Më 568 Nebukadnecari pushtoi Egjiptin

29,17-21 **Shpërblimi i Nebukadnecarit**

Data e kësaj profecie (prill 571) e bën atë më të fundit të profecisë egjiptiane. I lidh këto profeci me ato kundër Tirit.

17-20 Zoti i thotë Ezekielit: ‘Nebukadnecari bëri një fushatë të vështirë kundër Tirit – pa shpërblim’ (18). Prandaj ai duhet të shpallë: ‘Egjipti do të sigurojë shpërblimet për Nebukadnecarin. Ai do ta plaçkisë për të paguar ushtrinë e tij. Unë i kam dhënë Egjiptin si shpërblim për atë që ka bërë.

Do t’i kthej Izraelit forcën dhe do të hap gojën tënde (Ezekiel). Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti’ (21).

Shënimet.

18 “Çdo kokë fshihej e zhveshur” – uniformat e ushtarëve kishin zhveshur mbi bartësit e tyre (një problem i zakonshëm edhe sot).

21 “Një bri” – simboli i forcës. Populli i Izraelit do të rimarrë forcën. ‘hap gojën tënde – heshtja e Ezekielit do të hiqet (krhs. 3,26; 33,22).

30,1-19 Një ditë e errët për Egjiptin

Kjo profeci është pa datë, por tema e tij është e ngjashme me profecitë e tjerë nga 587 p.e.s., Egjipti dhe aleatët e saj do të bien në duart e Nebukadnecarit.

2-9 Lufta do të vijë në Egjipt. Ajo dhe fqinjët dhe aleatët e saj do të shkretohen.

10-12 Fuqia ushtarake e Egjiptit do të shkatërrohet nga babilonasit nën Nebukadnecarin. Toka do të shkatërrohet.

13-19 Kombi do të jetë pa udhëheqje. Idhujt e tij do të shkatërrohen dhe qytetet e tij do të pushtohen nga stuhia.

Shënime.

5 Vendet dhe popullin e përmendur këtu ishin të gjithë aleatë të Egjiptit. “Kush” – një rajon në jug të Egjiptit. ‘Vendos’ – Libi;

`popullin e tokës së besëlidhjes ‘ – ndoshta mercenarë hebrenj që ishin vendosur në Egjipt.

6 “Migdol në Asuan” – krhs. 29,10. 15-18 Lista e qyteteve dhe rajoneve egjiptiane të përmendura këtu thekson natyrën e përhapur të shkatërrimit.

30,20-26 **Krahët e thyer të faraonit.**

Deri në kohën e kësaj profecie – (Prill 587) – banorët e Jerusalemit do të ishin rrethuar nga babilonasit për më shumë se një vit. Çdo shpresë që Egjipti mund të shpëtojë qytetin me një goditje të dytë kundër Nebukadnecarit, më në fund kundërshtohet në këtë profeci. Egjiptianët ishin zbrapsur tashmë në 588 (i kanë thyer krahun faraonit v. 21) dhe do të pësonin disfata të mëtejshme (unë do t’i thyej të dy krahët e tij [faraonit] v. 22).

20-26 Ezekielit i thuhet: ‘Fuqia e Faraonit tashmë është zvogëluar (21). Do të zvogëlohet më tej. Egjiptianët do të pësojnë internim / shpërndarje. Nebukadnecari dhe babilonasit do të bëhen më të fuqishëm edhe kur Egjipti shkatërrohet. Atëherë ata do ta dinë që unë jam Zoti (22-25). Kur egjiptianët të shpërndahen, ata do të pranojnë që unë jam Zoti ‘(26).

Shënimet.

20. Vitin e 11-të të mërgimit tonë f&... më 587 p.e.s., me rastin e disfatës së faraonit Hofra nga Nebukadnecari

26 ‘do të shpërndajë egjiptianët midis kombeve’ – ky varg mund të shihet si paraqitja e shpërndarjes së forcave ekspeditare egjiptiane pas disfatës, sesa një prishje e kombit.

31,1-18 **Mësimi i kedrit të prerë për Egjiptin**

Lavdia e Egjiptit dhe shkalla e rënies së saj ilustron nga alegoria e një kedri madhështor, i cili u copëtua.

1-18 Ezekielit i thuhet t’i shpallë Egjiptit: “Madhështia juaj mund të krahasohet me atë të një kedri madhështor (2-3). Ky kedër kishte një burim të bollshëm uji (3-4). Ajo ngrihej mbi

kolegët e saj dhe u përhap në një zonë të gjerë (5). Ata u mbështetën në të për mbrojtje dhe strehim (6). Kishte shkëlqim të madh (7). Nuk kishte të barabartë (8). Ishte zilia e pjesës tjetër (9). Meqenëse qëndronte mbi të tjerët dhe ishte krenar për këtë, ai iu dorëzua një sundimtari për t'u trajtuar (10-11). U prit. Ata që u mbështetën në të e lanë atë (12). Askush nuk do ta fitojë madhësitinë e tij (14). Dita e shkatërrimit të saj ishte një ditë e zezë për shumë (15-16). Ata që kërkuan mbrojtjen e tij patën një fund të ngjashëm (17). Ju dhe fuqia juaj ushtarake do të priten gjithashtu“(18).

Shënimet.

3 “Konsideroni Asirinë” – një rregullim i lehtë teksti do të ndryshonte referimin në Asiri në atë të një selvi, si në “Konsideroni një selvi, një kedër në Liban”. Ndryshimi e bën alegorinë më të drejtpërdrejtë, megjithëse kuptimi i përgjithshëm mbetet i njëjtë.

10 Ishte krenaria që çoi në rrëzimin e kedrit – dhe nga implikimi Egjipti.

12 “Më e pamëshirshmjia e kombeve” – një frazë e përdorur më parë (30,11) për babilonasit.

16 Ndërsa poshtë do të gëzohen pemët e Edenit.... Bet-Edeni (Bit-Adini) – provincë asiriane midis Haranit dhe Euftratit në Karkemish. Banorët bënin tregti me Tirin.

18 Do të shtrihesh midis atyre që nuk janë rrethprerë, me ata që janë vrarë nga shpata. Ndërsa egjiptianët praktikuan rrethprerjen dhe vunë theksin e madh në ritet e duhura të varrosjes, ky parashikim do të ishte dy herë i neveritshëm për ta.

32,1-16 Vajt看 për faraonin

Egjipti përsëri paralajmërohet për përmbysjen e saj nga babilonasit.

1-16 Vajtimi për faraonin është, “Ju jeni si një kafshë e madhe deti që do të kapet me rrjetë dhe do të lihet të kalbet në tokë (2-4). Shumë do të ushqehen me mbetjet tuaja (4-6). Do të ketë errësirë mbi tokë kur kjo të ndodhë (7-8). Shumë kombe do të tronditen në këtë ngjarje (9-10). Zoti thotë, “Makineria e Luftës babilonase do t’ju rrëzojë (11-12). Egjipti do të shkretohet” (13-15).

Shënim.

2 “Një përbindësh” – krhs. 29,3-5 ku përdoren imazhe të ngjashme.

32,17-32 Prejardhja e Egjiptit në fushën e vdekjes

Kjo vajtım shtrihet në dy tema që ishin përmendur tashmë në orakuj, (1) Egjipti do të qëndrojë në vdekjen e saj së bashku me kombet e tjerë të “vrrarë” në betejë dhe (2) ajo do të ndajë fatin e saj me të parrethprerët. (krhs. 31,18). Faraoni simbolizohet me një krokodil që merr përmasa përallore. Fati i Egjiptit dhe faraonit përshkruhen me ngjyra të një lufte të tmerrshme mitologjike.

Ezekieli përdor figura poetike në përshkrimin e tij të Egjiptit në gjendjen e saj të vdekjes. Ajo përshkruhet si e shtrirë në një tokë të rrethuar nga varret e luftës të kombeve të tjerë të vdekur. Imazhet nuk duhet të shihen si një përshkrim i jetës së pasme në terma teologjikë. Ishte një mënyrë e dobishme për të përcjellë degradimin e gjendjes së Egjiptit.

17-32 Ezekielit i thuhet të qajë për Egjiptin ndërsa ajo zbret në nëntokë, prej kah s’ka shpresë të dilet. Ajo do të bashkohet me të parrethprerët. Të tjerët janë atje tashmë, Asiri (22-23); Elami (24-25); Mesheku dhe Tubali (26-27); Edom (29); princat e Veriut (30); sidonianët (30). Faraoni dhe hordhitë e tij do të bashkohen me ta (28, 32).

E gjithë kjo ka një ton çuditërisht ‘modern’; shumë regjime, të mëdha dhe të vogla, kanë themeluar në shekullin e kaluar për shembull. Megjithatë, një studim i historisë tregon se kjo është fluksi normal në të cilin kombet ngrihen dhe bien. ‘Fusha e sheshtë’ dhe ekzistenca e sigurt që shpresojmë ta quajmë normale është një shpresë e perealizuar. Ekziston një siguri e përjetshme tek Zoti, por përveç kësaj siguria është një iluzion.

Shënimet.

24 ‘Elam’ – një vend në lindje të Babilonisë.

26 “Meshek dhe Tubal” – vende nga Azia e Vogël (krhs. 27,13).

27 “Shpata të vendosura nën kokat e tyre” – varrosjes së tyre u mungonin nderimet ushtarake. Ata kishin vetëm një varr themelor lufte.

33,1-20 Sfera e përgjegjësisë

Kjo profeci fillimisht mban një temë të ngjashme me atë në 3,16-21. Ezekieli do të veprojë si roje për Izraelin. Bashkë me punën vijnë edhe përgjegjësitë edhe ndëshkimet. (Mund të vërehet se asnjë shpërblim nuk përmendet në mënyrë të qartë.) Ezekieli do t’i transmetojë Izraelit natyrën e detyrës së tij.

Orakulli vazhdon të sulmojë dy nocione rreth natyrës së mëkatit të Izraelit. E para (10-11) ishte një lloj fatalizmi, ku popullin pohuan se ishin bllokuar në keqbërjen e tyre, që Zoti madje ishte i lumtur t’i shihte në një gjendje të tillë (dhe kështu, nëse Zoti e dëshironte kështu, nuk kishte asnjë pikë edhe në përpjekjen për të ndryshuar). Kjo ide është refuzuar, Zoti nuk kënaqet as me vdekjen e të pabesëve. U takonte atyre të ndryshonin mënyrën e tyre.

Nocioni i dytë ishte që popullin ndërtuan një depo meritash (krhs. 18,21-32). Kështu që shumë vepra të mira mund të përdoren për të kompensuar shumë të këqija. Një pikëpamje e tillë do të thoshte se nuk kishte shpresë për personin, jeta e të cilit ishte kryesisht e keqe – ai person nuk do të ishte në gjendje të kompensonte të keqen e bërë me mjaft mirë. Për më tepër do

të thoshte që ata që menduan se kishin krijuar mjaft merita mund të kënaqeshin me çfarëdo mëkate që u pëlqente me kusht që të mos e kalonin kuotën e tyre. Ky nocion gjithashtu refuzohet. Një pendim i singertë mund të kapërcejë çdo histori të keqbërjes. E keqja e qëllimshme nuk mund të kompensohet nga veprimet e kaluara bamirëse.

1-6 Ezekieli duhet t'u shpallë bashkatdhetarëve të tij, "Supozoni se një vend kërcënohet nga lufta dhe se një individ i caktuar thirret në punën e paralajmërimit paraprak të çdo sulmi (2). Nëse ai person jep alarmin kur sulmi është afër, atëherë çdo përgjegjësi për viktimat do të mbetet mbi vetë qytetarët (3-5). Por nëse alarmi nuk bie kur sulmi është afër, ai person do të mbahet përgjegjës për vdekjen e ndonjë prej qytetarëve (6).

7-9 Ezekielit i është dhënë ajo punë për izraelitët. Ai duhet t'u përcjellë atyre paralajmërimet që Zoti u dërgon (7). Nëse ai nuk i përcjell ato paralajmërimet askujt, ai do të mbahet përgjegjës për fatin e atij personi. Por nëse e bën këtë, ai do të ketë shpëtuar veten (8-9).

10-20 Ezekieli do t'i shpallë më tej Izraelit: "Ju thoni se jeni të rënduar për vdekje nga mëkatet tuaja. Unë nuk kënaqem me vdekjen e të pabesit (10-11). Nëse një njeri i drejtë kthehet nga rrugët e tij të mëparshme dhe fillon të bëjë keq, asnjë nga gjërat e drejta që ai ka bërë nuk do të llogaritet; ai do të vdesë për mëkatet e tij (12-13). Nëse një njeri i lig kthehet nga rrugët e tij dhe fillon të bëjë atë që është e drejtë, veprimet e tij të mëparshme do të harrohen; ai do të jetojë (14-16). Edhe pse ti, Izrael, thua se rruga ime është e padrejtë, por është rruga jote e padrejtë. Secili prej jush do të gjykohet në përputhje me rrethanat (17-20).

Shënim.

2 "Roja" – shih shënimin në 3,16-21.

33,21-22 **Ezekieli rifiton fjalimin e tij**

Ky incident është unik në librin e Ezekielit në atë që përvoja e tij profetike (“dora e Zotit ishte mbi mua”) nuk rezultoi në një vegim ose profeci. Në vend të kësaj, Ezekielit iu kthye fuqia e fjalës që i ishte marrë në fillim të shërbimit të tij (3,26-27).

Koha e kësaj ngjarjeje ishte mjaft e gjatë. Të nesërmen mbërriti lajmi se Jerusalemi kishte rënë. Paralajmërimet e Ezekielit ishin bërë të vërteta.

Shënim. 21 “Viti i dymbëdhjetë” – Jerusalemi ra në 587 p.e.s. Disa versione dhe dorëshkrime lexojnë “viti i njëmbëdhjetë”. Nëse ky lexim është i saktë, dhe viti i referohet mbretërimit të Zedekisë, atëherë intervali kohor midis rënies së qytetit dhe vizitës së të arratisurit në Ezekieli ishte rreth gjashtë muaj. krhs Ezer. 7,9, ku një udhëtim i drejtë nga Babilonia në Jerusalemin zgjati plot katër muaj.

33,23-33 zotërimet e paligjshme të Izraelit Rrethimi kishte mbaruar. Jerusalemi kishte rënë dhe toka ishte shkatërruar. Shumë ishin vrarë dhe të tjerët ishin dëbuar ose detyruar të largoheshin. Megjithatë kishte disa të mbijetuar.

Fatkeqësia jo gjithmonë sjell më të mirën tek popullin. Pas rrethimit të parë të 597, një grup i të mbijetuarve në qytet u përshëndet ndërsa planifikuan të ngriheshin në majë (11,2-12). Pas rrethimit të dytë toka ishte shpopulluar. Ata që mbetën, larg nga kthimi te Zoti, mbajtën idhujtarinë e tyre. Për më tepër, ata morën përsipër të aneksonin pasuritë dhe tokën e fqinjëve të tyre, madje edhe të abuzonin me gratë që kishin mbetur (24-26). Profecia e Ezekieli paralajmëron se do të ndodhte shkretim i mëtejshëm i tokës për shkak të asaj që po bëhej.

Në fund të profecisë Ezekieli paralajmërohet për një problem që e përjetojnë shumë predikatarë. Njerëzve u pëlqente ta dëgjonin, por nuk i vunë në praktikë ato që ai tha. Një predikatar mund të ketë vlerë argëtimi, por kjo nuk do të thotë që ai është i vëmendshëm.

Privimi, si fatkeqësia, nuk sjell gjithmonë më të mirën as te popullin. Rrethanat e dëshpëruara ndonjëherë evokojnë veprime të dëshpëruara dhe ne duhet të kemi mirëkuptim në raste të tilla.

Sidoqoftë, ka raste, si me këtë profeci, kur kaosi dhe shkatërimi thjesht trajtohen si momente mundësie nga njerëz lakmitarë dhe të pamëshirshëm.

23-29 Fjala e Zotit drejtuar Ezekielit është: “Populli që banon në rrënojat në tokën e Izraelit mendon se tani është pronari i tij (24-25). Shpalluni atyre, “Ju kryeni praktika pagane dhe të dhunshme – a duhet toka të bjerë në zotërimin tuaj? (25-26). Për shkak të asaj që bëni, toka do të shkretohet. Atëherë do të pranoni që unë jam Zoti” ‘ (27-29).

30-33 Përsëri Ezekielit: „Ju jeni një temë bisede midis bashkatdhetarëve tuaj. Ata mblidhen për të të dëgjuar, por paguajnë vetëm buzët për ato që thua. Ju jeni si një argëtues për ta. Sidoqoftë, kur shpalljet tuaja të bëhen të vërteta, ata do të dinë se një profet ka qenë midis tyre.”

Shënimet

24 “Abrahami ishte vetëm një” – arsyetimi i tyre ishte se nëse Abrahami, një individ i vetëm, do të mund të merrte në zotërim tokën, atëherë nuk do të ishte problem për ta, që ishin shumë më të shumtë, ta bënë atë.

33 Shenja e një profeti të vërtetë ishte se ajo që ai parashikoi me të vërtetë u realizua.

34,1 – 48,35 Profecitë e rikthimit

Profecitë në kap. 34-48 kanë një temë krejtësisht të ndryshme nga ato të mëparshmet. Ndërsa profecitë e kap. 1-33 konsistojnë kryesisht në paralajmërime të katastrofës që do t'i ndodhin popullit të Izraelit ose fqinjëve të tyre, theksi në 34-48 është në restaurimin dhe shpresën. Jerusalemi dhe tempulli ishin shkatërruar. Njerëzit ishin përzënë në mërgim. Por megjithatë ka shpresë.

Lexuesit modernë i kanë të vështirë të interpretohen këto kapituj, pjesërisht për shkak të imazheve të panjohura dhe pjesërisht për shkak të prirjes për të kërkuar një ngjarje specifike moderne, e cila lidhet me atë që përshkruajnë profecitë. Është e rëndësishme të mbani mend se këto profeci janë në thelb të

ngjashme me karakter me ato në pjesët e mëparshme të librit. Shumë nga tiparet e kapitujve të mëvonshëm kanë homologë në ato më të hershëm p.sh. premtimi i një besëlidhje të re (16,60), kthimi në tokën e premtuar (28,25), përdorimi simbolik i numrave (4,5-6; 14,21; 29,13) dhe identifikimi i një kombi nga sundimtari (29,1-6; 31,2-18). Ka një aludim që duken qëllimisht të paqarta ose simbolike, p.sh. Davidi dhe Gogu, ose që tregojnë për një kohë të fundit p.sh. 'Davidi do të jetë princi i tyre për gjithnjë '(37,25).

Për ne, imazhet mund të jenë të largëta dhe të vështira për t'u përfytyruar. Megjithatë ata duhet të kenë pasur shoqata të dhimbshme për të mërguarit. Përshkrimi i hollësishëm i tempullit (40-48) është i vështirë për t'u ndjekur, por ai do t'u sillte kujtime atyre që e kishin njohur tempullin dhe adhuronin atje. Imazhet e luginës së kockave të thata (37), të deleve të shpërndara (34), të ndërtesave të shkatërruara dhe mbeturinave (35, 36), të një toke të shpërndarë me armë të rënë (39) dhe të kafshëve të egra duke festuar me ushtarë të vdekur (39) janë të gjitha imazhe të luftës. Ato janë fotografi të një toke kaq të shkatërruar saqë të vdekurit qëndronin të varrosur, kufomat e tyre ishin të kalburat dhe armët e tyre duke u ndryshkur. Këto imazhe do të kishin qenë me të vërtetë e dhimbshme për ata që ishin dëshmitarë të shkatërrimit ushtarak të Izraelit.

Këto profeci ishin në radhë të parë për popullin e ditës së Ezekielit. Përmbajtja e tyre u shpreh në terma që popullin e asaj kohe i dinin dhe i kuptonin. Zgjidhja e profecive nuk duhet parë si ngjarje të njëhershme, por si një proces. Qëllimi i tyre ishte të sillnin shpresë kur të gjitha shpresat ishin zhdukur dhe të sillnin udhëzime kur arsyeja për të jetuar ishte e paqartë. Përmbushja e tyre filloi ditën kur u dorëzuan. Populli i Zotit nuk do të braktiset kurrë, pa marrë parasysh se çfarë fatkeqësie mund t'i përballojë ata.

Kjo nuk do të konkludojë se profeci të tilla nuk kanë asnjë kuptim për ne sot. Siç e kemi parë, rënia e kombeve dhe shkatërrimet e luftës janë po aq të njohura të lajmeve në ekranet

tona televizive sa edhe për profecitë e Ezekielit. Megjithatë, në përgjithësi i njëjti Zot na mban të njëjtën shpresë për rivendosjen në të ardhmen.

34,1-31 **Denoncohen barinjët e Izraelit**

Kap 34. Ndarja e fundit. Në këtë kapitull bëhet aludim, mes të tjerash, për ndarjen e të mirëve nga të këqijtë ndërmjet çifutëve të shpërndarjes, pak para ngritjes së mbretërisë mijëvjeçare.

Ashtu siç bën bariu që kopeja e tij të kalojë nën kërrabën e tij, kështu do të bëj edhe unë me ju, që të bëheni përsëri populli im, i cili jeton sipas rre-gullave të besëlidhjes sime. Të gjithë ata që ishin të pabindur ndaj meje dhe u rebeluan kundër meje, do t'i përjashtoj nga populli im. Do t'i nxjerr, vërtet, nga vendet ku kishin shkuar në mërgim; por nuk do të hyjnë në tokën e Izraelit. Du-het ta kuptoni se unë jam Zoti! (Ezek 20, 37-38)

Do t'i nxjerr prej vendeve dhe kombeve të hu-aja, do t'i mbledh dhe do t'i kthej në at-dheun e tyre. Malet dhe luginat do të bëhen përsëri kullota. (Ezek 34:13)

Ndërsa ju, kopeja ime, duhet ta dini: do të kujdesem vetë për drejtësi; do t'i mbroj kafshët e dobëta kundër të fu-qishmeve. Ju, desh dhe cjep, (34:17)

Por tani do t'i vij në ndihmë kopesë sime. Ato nuk duhet të jenë më në më-shirën tuaj; secila dele duhet të fitojë të drejtën e saj.»

Zoti thotë: «Mbi kopenë time do të emëroj një bari të vetëm. Ai do ta çojë në kullotë, dhe kështu do të kujdeset për të si dikur shërbëtori im, Davidi. Unë, Zoti, do të jem Perëndia i tyre, dhe nje-riu që i ngjan shërbëtorit tim, Davidit, do të jetë mbreti i tyre. Këtë do ta rea-lizoj unë, Zoti. (Ezek 34,22-24)

Kur të vijë Biri i njeriut me madhështinë e tij, dhe bashkë me të të gjithë engjëjt, atëherë do të ulet mbi fronin e tij madhështor. Para tij do të mblidhen njerëz nga të gjithë popujt dhe ai do t'i ndajë në dy grupe, si bariu që ndan delet prej cjepve. Delet do t'i vërë në anën e djathtë, kurse cjeptë në të majtën. (Mt 25,31-32). Imazhi i popullit të Zotit si një tufë delesh ndodh disa herë në

të gjithë Biblën. Në këtë profeci, barinjte e tanishëm – pra sundimtarët e Izraelit – qortohen për interesin e tyre personal dhe mungesën e kujdesit për nënshtetasit e tyre. Për më tepër, disa dele ishin shëndoshur në kurriz të të tjerëve d.m.th. disa njerëz kishin fituar pasuri dhe fuqi duke shtypur të tjerët që ishin më të varfër dhe më të dobët. Ezekieli paralajmëron se drejtësia do të rikthehet.

Paralajmërimi kthehet në një premtim për të ardhmen (21-24). Jo vetëm që Zoti do t'i shpëtojë delet e tij, por edhe do të caktojë shërbëtorin e tij David që të jetë bari mbi ta dhe të bëjë një besëlidhje paqesje me ta. Si në profecitë e tjerë, emri është simbolik. Aludimi për Davidin nuk do të thotë që mbreti antik David do të ringjallet fjalë për fjalë dhe do të vendoset si sundimtar. Forca e saj kryesore është që sundimtari i ardhshëm do të ketë tiparet shembullore të Davidit – dikujt tek i cili Zoti u kënaq dhe që triumfoi mbi armiqtë e Izraelit. Davidit i referohet gjithashtu në 37,24-26, ku sundimi i tij përshkruhet si i qëndrueshëm përjetë. I njëjti fragment i referohet gjithashtu besëlidhjes së përjetshme të paqes që Zoti do të bëjë me popullin e tij, një temë pothuajse identike me atë në 34,25-30.

Të dyja pasazhet padyshim që presin jo vetëm të ardhmen e menjëhershme të Izraelit, por edhe të ardhmen e saj afatgjatë. Zoti do të bënte paqe me popullin dhe do të caktonte një bari për t'i sunduar ata.

Profecia sjell një premtim shprese. Edhe sikur populli i Zotit të ishte i shpërndarë dhe i shtypur, ata një ditë do të merrnin drejtësi. Lexuesit e DhR do ta shohin atë ditë si kohën e kthimit të Jezu Krishtit, një premtim i vulosur nga ardhja e tij e parë, vdekja dhe ringjallja.

1-31 Ezekieli do t'u shpallë barinjve të Izraelit: “Mjerë ju, barinjte e Izraelit! Ju nuk jeni kujdesur për kopenë. Ata janë shpërndarë nëpër toka. Ju u kujdesët vetëm për veten tuaj (2, 5-8). Unë jam kundër barinjve. Ata do të mbahen përgjegjës për kopenë, por do të lirohen nga punët e tyre. Ata nuk do të ushqehen më me kopenë time (10). Unë do të shpëtojë kopenë

time të shpërndarë. Unë do t'i mbledh nga kombet dhe do t'i çoj në kullota të mira në vendin e Izraelit. Unë vetë do të synoj ata dhe do të jem një bari i drejtë (11-15). Unë do të gjykojë midis një deleje dhe një tjetre. Disa janë dhjamosur në kurriz të të tjerëve. Tufa nuk do të plaçkitet më (17-22). Unë do të caktoj shërbëtorin tim David të jetë bari i tyre i vetëm. Unë do të jem Zoti i tyre dhe Davidi do të jetë princi i tyre (23-24). Unë do të bëj një besëlidhje paqeje me ta. Ata do të banojnë të sigurt në një tokë pjellore. Ata do të shpëtohen nga skllavërimi. Atëherë ata do të dinë që unë, Perëndia i tyre, jam me ta dhe se ata janë populli im "(25-31).

Shënimet.

13 "Sillini ... mblidhni" – premtimi i restaurimit merr theks të veçantë në kap. 34-48. Sidoqoftë, kjo ndodh edhe në profecitë e mëparshëm, 11,17; 16,60; 20,34, 42; 28,25.

21 Ju i keni shtyrë mënjanë me shpatulla dhe me pjesën e prapme, i keni shtyrë me brirë dhe i keni dëbuar larg kopesë. ♦
♦ Aludim për padrejtësi shoqërore. Në dritën e këti kapitulli duhet shpjeguar Mt 25,31-46: ka të bëjë me diasporën hebreje. Shpreja "kombet" do të thotë "(hebrenjtë e shpërndarë nëpër) kombet."

25 "Besëlidhja e paqes" – besëlidhja e re e premtuar (krhs. Jer. 31,31-34).

35.1 – 36,15 Profecitë dhe malet, paralajmërime për Edomin dhe inkurajim për Izraelin

Është e rëndësishme të theksohet se kap. 35 dhe kap. 36,1-15 formojnë një profeci të vetëm. Imazhet që kalojnë nëpër male janë ato të maleve. Mali i Edomit, mali Seir, do të shkatërrohet (35,7, 14), ndërsa malet e Izraelit do të bëhen të frytshëm (36,8-9) dhe do të ri-popullohen (36,10-12).

Edomi ishte fqinji dhe rival i lashtë i Izraelit. Të dy kombet ishin etnikisht të afërta, por ruanin armiqësi të lashta. Toka e Edomit shtrihej në kufirin lindor të Izraelit, duke kaluar në jug nga Deti i Vdekur. Mali i lidhur me Edomin – mali Seir – do të kishte

anashkaluar krahun lindor të Izraelit. Edomasit mund të vëzhgonin mjerimin e Izraelit kur i ndodhi.

Edomi është dënua për disa pika. Së pari, ajo me sa duket e kishte tradhtuar Izraelin në orën e nevojës së Izraelit (35,5). Së dyti, Edomasit ishin kënaqur, madje ishin të lumtur për shkatërrimin e Izraelit (35,12, 15; 36,5). Së treti, ata e kishin shfrytëzuar rastin për të plaçkitur një pjesë të tokës së Izraelit gjatë kësaj kohe trazirash (35,12; 36,2, 5). Grindjet e gjata midis fqinjëve shpesh janë të vështira të fshihen. Është e lehtë të kënaqesh ose madje të përfitosh nga fatkeqësitë e një fqinji të papëlqyeshëm. Megjithatë, marrëdhëniet tona duhet të jenë të drejta, edhe kur i kemi të vështira.

Edomi mund të merret si një simbol i armiqësisë së pandërprerë midis popullit të Zotit dhe “botës”. Ndërsa Davidi ishte mbreti që pushtoi dhe mbajti Edomin, dhe Davidi është simbol i triumfit të Izraelit, kështu që rrëzimi i Edomit simbolizon fillimin e një rregulli të ri. Kthimi i ‘Davidit’ do të na kujtojë ardhjen e Mesisë dhe vendosjen e rendit të ri, mbretërinë e qiellit, të cilën Jezus Krishti erdhi të shpallte.

35,1-15 Ezekieli duhet të shpallë kundër Edomit: “Unë jam kundër jush, Edom. Kur të të bëj të shkretë, do të pranosh që unë jam Zoti (3-4). Armiqësia juaj e kahershme ju bëri që të tradhtoni Izraelin në orën e tyre të fundit (5). Prandaj gjakderdhja do t’ju ndjekë dhe do të bëheni një shkretëtirë. Atëherë do ta dini se unë jam Zoti (6-9). Keni menduar se do të zotëroni territorin e Izraelit dhe të Judës kur ato të shkatërrohen. Ju gjithashtu u mburrët kundër meje. Meqenëse u gëzuat kur Izraeli u bë një shkretëtirë, edhe ju do të bëheni një shkretëtirë (10-15). Atëherë do të pranoni që unë jam Zoti (4, 9, 15).

36,1-15 Por në malet e Izraelit Ezekieli duhet të shpallë: “Armiku mendoi se do të të pushtonin dhe do t’ju plaçkitnin (36,1-4). Ju keni vuajtur përbuzjen e kombeve, por kombet përreth jush do të vuajnë gjithashtu përbuzjen (36,5-7). Megjithatë, ju do të bëheni pjellor dhe të begatë, me shumë vendbanime. Atëherë do ta dini që unë jam Zoti. Populli im do të të trashëgojë si

trashëgimi (36,8-12). Malet e Izraelit nuk do të plaçkitin më kombet e popullit të tij "(36,12-15).

Këtu kemi thelbin e teologjisë së Ezekielit: marrëdhëniet e mbarë njerëzimit e sidomos të popullit të zgjedhur me Zotin.

Shënimet

35,10 "Dy kombe" – d.m.th. Izraeli dhe Juda.

36,2 "Lartësitë antike" – pjesa më e madhe e Izraelit dhe Judës shtriheshin në rajonin malor midis Detit të Vdekur dhe Mesdheut.

36,12-13 'Ju. . . privoni ata nga fëmijët e tyre'; "ju gllabëroni popullin" – këtu malet janë portretizuar se kontribuojnë në shkatërrimin e popullit. Shprehja mund të jetë thjesht poetike; pa dyshim që shumë u zhdukën në përleshjet e betejës në zonat malore.

36,16-38 Rikthimi i Izraelit

Kap 36 Besëlidhja e re. Në këtë kapitull parashikohet zbatimi e besëlidhjes së re.

Do t'ju nxjerr prej të gjitha kombeve, do t'ju mbledh prej të gjitha vendeve dhe do t'ju kthej në atdheun tuaj. Atëherë do t'ju spërkas me ujë të pastër dhe do të largoj prej jush mbarë ndyrësinë, e cila ngjitet pas jush për shkak të lidhjes suaj me idhujt tuaj. Do t'ju jap një zemër të re dhe një shpirt të ri. Do t'jua heq nga kraharori zemrën e ngurtë dhe do t'ju dhuroj një zemër të re të butë. Do t'ju mbush me shpirtin tim dhe do t'ju bëj njerëz që jetojnë sipas vullnetit tim, që i respektojnë urdhërimet e mia dhe i zbatojnë ato. Atëherë nuk do të dëboheni më nga vendi që i dhashë të parëve tuaj. Ju do të jeni populli im, dhe unë do të jem Perëndia juaj. (Ezek 36: 24-28).

Kur Jezusi e qorton Nikodemin për paditurinë e tij rreth rilindjes shpirtërore, do të mendonte për librin e profetit Ezekiel. Çifutëve nuk u lejohej ta lexojnë këtë libër para moshës 30. Kjo

profeci formon thelbin e librit të Ezekielit. Mesazhi i tij është një përmbledhje e librit. Izraeli e kishte fyer Zotin përmes gjakderdhjes dhe idhujtarisë (18). Dënimi i saj do të thoshte shpërndarje midis kombeve – mërgim (19). Megjithatë Zoti nuk do t'i linte atje. Ata do të ktheheshin në tokën e tyre (24). Ai do t'i pastronte ata dhe do t'i transformonte ata dhe ata do ta ndiqnin atë (25-28). Toka dhe popullin e saj do të lulëzojnë përsëri (29-38). Kombet përreth do ta dinin se Zoti kishte vepruar (36).

Shprehet qartë arsyeja pse Zoti do ta nxirrte popullin e tij nga mërgimi. Nuk kishte asnjë lidhje me ndonjë mirësi apo dëshirë të lindur në vetë popullin. Përkundrazi, kishte të bënte me dëshirën e Zotit që emri i tij të mos përdhosej. Vetë fakti që Izraeli ishte në mërgim i bëri të tjerët të mendonin se Zoti i Izraelit ishte ose i paaftë ose i pavullnetshëm të kujdeset për popullin e tij. Kjo situatë po denigronte karakterin e Zotit dhe për këtë arsye, Zoti do ta rivendoste popullin e tij (20-23).

Kjo profeci sjell shpresë për të gjithë ne. Zoti vepron për të shpëtuar, jo në bazë të denjësisë sonë, por nga pasuria e mëshirës së tij.

16-38 Zoti i thotë Ezekielit: “Kur Izraeli u vendos në vendin e tyre, ata e ndotën atë me paudhësinë e tyre. Kështu që unë i shpërndava midis vendeve të tjera. Megjithatë, shpërndarja e tyre përdhosi emrin tim, i cili është shqetësues për mua (16-21). Prandaj, fjala e Zotit drejtuar Izraelit është: “Për hir të emrit tim unë do të tregohem i shenjtë përmes jush përpara kombeve. Atëherë ata do të dinë që unë jam Zoti (22-23). Unë do t’ju kthejë në vendin tuaj. Zemra juaj prej guri do të zëvendësohet me një zemër prej mishi. Unë do të vendos Shpirtin tim në ju dhe do t’ju bëjë të ndiqni ligjet e mia. Toka do të jetë e bollshme [dhe] ju do të vini të urreni dhe do të keni turp për të kaluarën tuaj. Unë nuk e bëj këtë për hirin tuaj (24-32). Kur t’ju pastroj nga të gjitha mëkatet tuaja, qytetet do të rindërtohen dhe toka do të rindërtohet. Kombet e mbetura përreth do ta dinë që unë i kam rivendosur të gjitha (33-36). Populli i Izraelit do të bëhet aq i

shumtë sa dhentë. Atëherë ata do të dinë që unë jam Zoti ““(37-38).

Shënimet.

25 “Sasi e vogël uji të pastër” – një veprim ritual i pastrimit.

26 “Zemra e mishit” – përdorimi i termit “mish” këtu nuk duhet të ngatërrohet me përdorimin e tij në pjesë të tjera të Biblës, ku ajo shpesh tregon dobësi ose korrupsion. Në këtë fragment, “zemra prej mishi” është në kontrast me “zembrën prej guri”, nënkuptimi është që natyra e gurtë e ftohtë, zemër-ngurtë e popullit të Izraelit do të zëvendësohet me një shpirtëror të ngrohtë, të gjallë.

37.1-14 Lugina e kockave të thata

Kap 37. Ringjallja Këtu flitet jo vetëm për rimbërkëmbjen e Izraelit të bashkuar, por edhe për ringjalljen fizike.

Pastaj Zoti më tha: “Ti, o njeri, populli i Izraelit u ngjan këtyre kockave. Ata thonë: «Gjallëria jonë është zhdukur, shpresa jonë ka ikur; nuk kemi më asnjë të ardhme!» Për këtë thuaju: «Unë, Zoti, do të bëj që varret tuaja të hapen dhe do t’ju nxjerr prej tyre, o popull im; do t’ju kthej në atdhe, në Izrael. Kështu do ta kuptoni se unë jam Zoti. Do t’ju gjallëroj me frymën time, që të jetoni përsëri, dhe do t’ju kthej në vendin tuaj. Atëherë do ta pranoni se unë jam Zoti. Atë që kam thënë, do ta zbatoj unë, Zoti.»” (Ezek 37:11-14)

Megjithëse ky fragment i referohet kryesisht rilindjes kombëtare, te DhR/BR citohet në lidhje me ringjalljen trupërore (krhz. Gjn 5,25-29).

Ju siguroj se koha po afrohet — tashmë filloi — kur të vdekurit do të dëgjojnë zërin e Birit të Perëndisë, e kush e dëgjon, do të kthehet në jetë. Ati është burimi i tërë jetës dhe ai i dha Birit pushtetin për ta dhuruar jetën siç bën vetë ai. Ai e emëroi Birin gjykatës, sepse ai është Biri i njeriut. Mos u çuditni! Po vjen koha kur të gjithë ata që pushojnë në varre, do të dëgjojnë zërin e tij dhe do të dalin. Kush ka bërë mirë, do të ringjallet për të marrë jetën e përjetshme; kurse kush ka bërë keq, do të ringjallet për të

marrë dënimin e tij. Pas rënies së Jerusalemit popullin do të ishin shpërndarë dhe të shpërqendruar. Orakulli kishte një mesazh të thjeshtë, se kombi i vdekur i Izraelit një ditë do të ringjallej dhe do të kthehej në tokën e tyre. Kockat e thata u bënë luftëtarë të gjallë. Një transformim po aq i fuqishëm do të zbatohet një ditë në Izrael.

Forca e këtij vegimi u ka sjellë shpresë shumë shekujve. Fuqia e Zotit mund të ndryshojë edhe më të pashpresën e jetës dhe situatave.

1-11 Ezekieli ka një vegim në të cilin transportohet në mes të një lugine plot kocka të thata. Zoti i thotë atij që të profetizojë deri në kocka dhe t'u tregojë atyre se ata do të bëhen të mbuluar me mish dhe do të kthehen në jetë. Ai e bën këtë dhe ndërsa po profetizon, kockat bashkohen së bashku me një zhurmë. Mishi, muskujt dhe lëkura i mbulojnë ato, por ata janë ende të vdekur (1-8). Më pas i thuhet që të urdhërojë erën të fryjë mbi trupa. Kur ai e bën këtë, fryma hyn në ta dhe ata bëhen të gjallë – një ushtri e pamasë (9-10). Zoti i shpjegon atij, “Këto kocka përfaqësojnë Izraelin, të cilët thonë se shpresa e tyre është tharë” (11).

12-14 Ezekieli do t'u shpallë tërë bijve të Izraelit: “Unë do t'ju nxjerr nga varret tuaja në vendin e Izraelit; Atëherë do ta dini që unë jam Zoti (12-13), Unë do të vendos Shpirtin tim në ty dhe do të vendoset në tokën tënde. Atëherë do ta kuptoni që unë jam Zoti, e kam thënë dhe do ta bëj” (14).

Shënimet

37,1 “Dora e Zotit” – kjo shprehje tregon se Ezekieli ishte gati të përjetonte një vegim intensiv sesa mesazhin e zakonshëm më “verbal”.

12 Për këtë thuaju: «Unë, Zoti, do të bëj që varret tuaja të hapen dhe do t'ju nxjerr prej tyre, o popull im; do t'ju kthej në atdhe, në Izrael....

Megjithëse ky fragment i referohet kryesisht rilindjes kombetare, te DhR/BR citohet në lidhje me ringjalljen trupërore (krhz. Gjn 5,27-29).

37, 15-28 **Ribashkimi i Izraelit**

Populli i Izraelit ishte ndarë në dy mbretëri – Izraeli dhe Juda – që nga fundi i mbretërimit të Solomonit gati tre shekuj më parë. Jo vetëm që do të rivendoseshin, siç ishte premtuar në profecinë e mëparshëm, ata gjithashtu do të bëheshin përsëri një komb.

Ata do të kishin një sundimtar, i cili përshkruhet këtu si ‘shërbëtori im David’. Duke e quajtur sundimtarin e ri “David”, profecia nënkupton që sundimtari i ri do të ketë të gjitha atributet e denjë të mbretit David dhe të gjitha privilegjet e tij të prejardhjes, drejtë fronit dhe qëndrimi para Zotit në dritën e premtimeve të tij. E ardhmja e Izraelit përshkruhet si një version i idealizuar i së kaluarës së saj. Edhe plagët më të thella të historisë mund të shërohen përmes fuqisë së Zotit.

15-23 Ezekieli është udhëzuar të thotë: “Merr dy shkopinj”. Shkruaj në një rën, “Që i përkasin Judës dhe bashkëpunëtorëve të tij” dhe shkruaj në tjetrën, “Duke qenë se i përkasin Izraelit dhe shokëve të tij”. Bashkoni të dy shkopinjtë në dorën tënde në mënyrë që të bëhen një (16-17). Kur dikush të pyet, shpjego domethënien e këtij akti, i cili është, “Unë, Zoti, do të bashkoj shkopinjtë e Izraelit dhe të Judës së bashku, në mënyrë që ata të bëhen një” (18-19). Tregojuni shkopinjve (20) dhe shpallni, “Unë do të mbledh Izraelin nga kombet përsëri në tokën e tyre. Ata do të kenë një mbret të vetëm dhe nuk do të ndahen më në dy mbretëri. Ata nuk do të ndoten më – unë do të pastroj Ata do të jenë populli im dhe unë do të jem Perëndia i tyre” (21-23).

24-28 “Shërbëtori im David do të jetë mbret i tyre përjetë. Ata do të respektojnë statutet e mia. Ata dhe pasardhësit e tyre do të banojnë në tokën e tyre stërgjyshore për gjithnjë (24-25). Unë do të bëj një besëlidhje të përjetshme me ta. Numri i tyre do të rritet (26). Shenjtërorja ime do të vendoset midis tyre përjetë. Unë do të jem Zoti i tyre dhe ata do të jenë populli im. Atëherë kombet do të pranojnë që unë, Zoti, e bëj Izraelin të shenjtë, sepse shenjtërorja ime do të jetë gjithnjë me ta” (27-28).

Shënimet.

16 ‘Shkopi i Efraimit’ – emri “Efraim” ishte më pak i paqartë se “Izraeli”. Efraimi ishte qartë i mbretërisë veriore, ndërsa emri “Izrael” mund të ishte aplikuar për popullin e të dy mbretërive.

26 “Shenjtërorja ime” – ky premtim në lidhje me shenjtëroren është zgjeruar në kap. 40-48.

38,1 – 39,29 **Profecitë kundër atyre që e kundërshtojnë Izraelin**

Kap 38-39 Dy pushtimet

Këta të dy kapitujt flasin për pushtimin e Izraelit, por kronologisht kapitulli 39 vjen para kapitullit 38. Pushtimi i parë (kap. 39) ndodh pak para fillimit të sundimit mjëvjeçar të Mesisë, kurse pushtimi dytë ndodh në fund të atij sundimit (38 and Revelation 20,7-9). Gogu dhe Magogu fillimisht shpërndahen nga kulla e Babelit, dhe pastaj ndodhen në teritorin e Turqinë të sotme. Por shumë kohë më pas ata ndodhen në Rusinë e sotme. Siç duket, Mesheku mund të identifikohet me Moskvën ose Moskovën, kurse Tuval me Tobolsk. Ata të dy në aliancë me Sirinë (mbretin e veriut te Danieli 11,36+) do të sulmojnë Izraelin. Duket se kapitulli 39 i referohet një sulmi kundër Izraelit që ndodh pak para fillimit të mijëvjeçarit, siç përshkruhet në Zbulesa 19, ndërsa kapitulli 38 i referohet një sulmi kundër Izraelit në fund të mijëvjeçarit siç përshkruhet në Zbulesa 20,9. Me fjalë të tjera, këto dy kapituj nuk janë në rend kronologjik. Gog dhe Magog ndoshta u referohen fiseve skite, të cilat sot përfaqësohen nga Rusët. Ky ishte mendimi i Josef Flavit, i cili duhet të merret seriozisht. Sidoqoftë, vendndodhja e tyre gjeografike nuk ishte e njëjtë me tani, por ata janë etnikisht i njëjti popull dhe ky është faktori kryesor në identifikimin e tyre.

38,1-23 Zoti i thotë Ezekielit t’i shpallë Gogut: “Unë jam kundër teje, Gog. Ju dhe aleatët tuaj do të pësoni një shkatërrim (38,2-5). Bëhuni gati, sepse në vitet që vijnë ju dhe hordhitë tuaja do të pushtojnë tokën e Izraelit (38,7-9). Në atë kohë ju do të planifikoni të plaçkitni një tokë të pasur, paqësore (10-13). Ju dhe aleatët tuaj të shumtë do të përparoni nga veriu i largët. une do t’ju sjell që kombet të mund të më njohin mua (14-16). Unë

folat për ju në të kaluarën përmes shërbëtorëve të mi, profetëve (17). Kur ju sulmoni Izraelin, do të ketë një tërmet të tmerrshëm me stuhi të dhunshme shoqëruese. Duke ju prekur me këto, unë do të bëhem i njohur për shumë kombe. Atëherë ata do të dinë që unë jam Zoti '(18-23).

39,1-16 "Në malet e Izraelit do të trokas nga duart e tua armët. Aty do të bini dhe do të siguronit ushqim për zogjtë dhe kafshët grabitqare (39,1-5). Unë do t'ia bëj të njohur emrin tim të shenjtë Izraelit. Kombet do ta pranojnë që unë jam Zoti, i shenjtë në Izrael. Kjo me siguri do të ndodhë (6-8). Banorëve të Izraelit do t'u duhen shtatë vjet për të përdorur armët e rëna si lëndë djegëse për zjarret e tyre (8-10). Vendvarrimi i Gogut do të quhet Lugina e Hamon-Gogut. Do t'u duhen bijve të Izraelit shtatë muaj për t'i varrosur të gjithë dhe për të pastruar tokën "(11-16).

39,17-29 Ezekieli gjithashtu do të shpallë dhe do të thërrasë të gjithë zogjtë dhe kafshët, "Përgatituni për flijimin e madh. Ju do të hani mish dhe do të pini gjakun e këtyre ushtrive derisa të gluteni (17-20). Kombet do të shohin atë që kam bërë. Izraeli do ta dijë që unë jam Zoti, Perëndia i tyre, dhe kombet do ta dinë që ata (Izraeli) ishin internuar për shkak të mëkateve të tyre (21-24).

Unë do ta rikthej Izraelin nga robëria dhe kështu do të tregoj veten të shenjtë. Atëherë ata do të pranojnë që unë jam Zoti, Perëndia i tyre. Unë do të derdh Shpirtin tim mbi ta '(25-29).

Shënimet.

38,1 Mesheku dhe Tubali ndoshta ndodheshin në Azinë e Vogël (krhs. v. 6). Emri "Magog" shfaqet si një nga bijtë e Jafetit në Zan. 10,2; 1 Ch. 1,5 dhe është kështu emri i një populli. Fjala "Magog" mund të thotë thjesht "toka e Gogut".

38,5 "Kush" – Sudan i sotëm. "Put" – Libi. 38,6 "Gomer" – një tokë në Azinë e Vogël. `Bet Togarma` – Armeni. Mund të vërehet se bijtë e Jafetit në Zan. 10,2 përfshinin Gomer, Magog, Tubal dhe Meshek.

38,12 "qendra e tokës" – Jerusalemi (cfr 5,5).

38,17 “A nuk je ti ai për të cilin fola ...?” Kjo pyetje mund të merret si një tregues tjetër që Gogu është simbolik. Implikimi këtu është se Izraeli ishte paralajmëruar tashmë për një ngjarje të tillë.

39,12 “Varrosja e tyre për të pastruar tokën” – kushdo që prekte një kufomë u bë i pastër ritualisht (Nr. 19,11).

39,18 “Bashan” – një rajon në lindje të Galilesë i mirënjohur për cilësinë e bagëtive dhe drurëve të saj.

40,1 – 48,35 **Vegime të tempullit të ri dhe tokës së re**

Kap 40-48. Tempulli dhe qyteti. Në këta kapitujt hasim me një kategori të re që quhet letërsi apokaliptike, ku udhërrefuesi qiellor tregon për ndodhje që do të realizohen pavarësisht nga sjellja e njerëzve. Kapitujt flasin për një tempull të rindërtuar, për një komb të kthyer në atdhe, ku çdo fis do të banojë në territorin e vet. Qëllimi i tempullit është të jetë vend ku Perëndia i shenjtë mund të takohet me përfaqësuesit e botës së parilindur. Siç duket, izraelitët do të furnizojnë një priftëri të rilindur, por të detyrohet të respektojë rregullimet e kultit të tempullit. Siç duket Mesia emëron një zëvendësues që përgjigjet për kultin e tempullit. Sipas skenarisë që paraqitet në librin e Ezekielit, Tempulli ndodhet jashtë qytetit të shenjtë. Qyteti është vendi ku mbretëron Mesia së bashku me Kishën e tij mbinatyrore. Kjo profeci i fundit është më i madhi në të gjithë librin. Ai i përket atij grupi profecish që Ezekieli paraqet me shprehjen “dora e Zotit ishte mbi mua” (40,1). Prandaj është një nga ato vegime që Ezekieli përjeton fizikisht; ai e gjen veten të transportuar brenda vegimit në një vend tjetër.

Data e vegimit ishte rreth prillit 573 p.e.s. (40,1) Të dy Jerusalemi dhe tempulli ishin shkatërruar gjatë dymbëdhjetë viteve më parë. Populli i Izraelit ishte shpërndarë jashtë vendit ose përndryshe jetonte në varfëri në tokën e vet të shkatërruar. Linja mbretërore ishte zhdukur. Kishte pak për të treguar se mënyra e tyre e vjetër e jetës do të kthehej.

Është në këtë pikë që Ezekieli përjeton vegimin e tij. Është një përzierje e idealit dhe reales. Ai sillet dhe drejtohet rreth një tempulli të ri. Ai e sheh lavdinë e Zotit që hyn në tempull dhe dëgjon Zotin të deklarojë se do të qëndrojë atje për gjithnjë. Ai e sheh altarin dhe udhëzohet për rregulloret që lidhen me princin, priftërinjtë, ofertat e veçanta dhe festat. Ai shikon se si një lumë i mrekullueshëm shpërthen nga poshtë tempullit, duke u zgjeruar gjithnjë, duke e freskuar tokën dhe madje duke ringjallur Detin e Vdekur. Pastaj specifikohen kufijtë dhe ndarjet e tokës. Orakulli mbaron me shënimin triumfues se emri i ri i qytetit do të jetë Zoti: ZOTI ËSHTË ATY (43,35).

Duke pasur parasysh hollësitë e imta të kësaj profecie, do të dukej se ky është një plan për rindërtimin e tempullit të Jeruzalemit gjatë mijëvjeçarit. A do të thotë kjo se kushtet gjatë mijëvjeçarit do të jenë të ngjashme me ato që ekzistonin para se të vinte Jezusi? Ka mundësi. Dallimi kryesor do të jetë se do të ketë një popull të rilindur të Izraelit që do të jetojë në një parajsë tokësore me një Jeruzalem të Ri në qendër të tij, i cili do të shërbejë si selia e një kishe të lavdëruar, anëtarët e së cilës do të administrojnë mbretërinë mbarëkombëtar të Mesisë. Ne duhet të kujtojmë se në vizionin e Ezekielit, tempulli ndodhej jashtë qytetit dhe kjo është ajo që është paraqitur në fund të librit të Zbulesës, ku pas një përshkrimi të gjendjes përfundimtare, libri kthehet për të na treguar për kushtet gjatë mijëvjeçarit.

Në mes të detajeve rreth përmasave të tempullit dhe rregulloreve në lidhje me priftërinjtë e tij qëndron tregimi i lavdisë së Zotit që kthehet në tempull. Dispozitat në lidhje me blatimet dhe rregullat që rregullojnë shpërndarjen e tokës së premtuar ndahen nga një pasazh që përshkruan një lumë të mahnitshëm që rrjedh nga pragu i tempullit dhe ringjall edhe Detin e Vdekur.

Kjo përzierje e simbolikës dhe detajeve praktike duhet t'i ketë tërhequr izraelitët të mendojnë mirë mbi të kaluarën e tyre dhe të rinovojnë vendosmërinë e tyre për të ndryshuar të tashmen. Vetëm duke braktisur perënditë e pushtuesve të tyre dhe duke u

kthyer në besimin e etërve të tyre, Izraeli mund të shpresonte të kuptonte premtimin e Jerusalemit të ri.

Zona e re e tempullit e përshkruar.

40,1-4 Ezekieli ka një vegim në të cilin transportohet në një mal të lartë. Një burrë që mban mjete matëse udhëzon Ezekielin t'i transmetojë Izraelit gjithçka që do të shohë.

40,5-16 Njeriu mati murin që rrethonte zonën e tempullit. Ai pastaj shkoi në hyrjen e tij në lindje (d.m.th. përpara) dhe mati të gjitha tiparet e tij. 40,17-27 Ai e çoi Ezekielin nga hyrja në oborritin e jashtëm. Kishte dy hyrje të tjera në oborr, një në veri dhe një në anën jugore. Ato kishin të njëjtat përmasa si hyrja në lindje.

40,28-37 Brenda oborrit të jashtëm ishte një oborr i brendshëm, i cili gjithashtu kishte hyrje në anët jugore, lindore dhe veriore. Ato kishin të njëjtën madhësi me ato të jashtme.

40,38-43 Pranë këtyre hyrjeve të brendshme shtriheshin dhomat ku duheshin larë flijimet. Kishte gjithashtu tavolina dhe mjete për therjen e kafshëve të flijuara.

40,44-47 Dy dhoma të tjera u ishin caktuar priftërinjve të ngarkuar me tempullin dhe altarin.

40,48 – 41,4 Brenda oborrit të brendshëm shtriheshin ndërtesa e tempullit dhe altari (altari ishte përpara tempullit). Njeriu çoi Ezekielin në portikun e tempullit dhe mati përmasat e tij. Pastaj e çoi Ezekielin në shenjtëroren e jashtme dhe mati hyrjen e tij. Ai shkoi më tej, duke hyrë në shenjtëroren e brendshme dhe duke e matur gjithashtu. Kjo shenjtërore ishte Vendi Më i Shenjtë.

41,5-26 Pastaj ai mati murin e tempullit dhe tiparet e tij ngjitur. Vetë tempulli qëndronte mbi një bazë të ngritur dhe kishte një dysHEME druri. Në muret dhe dyert kishte gdhendje të kerubinëve dhe palmave. Një altar prej druri qëndronte në shenjtëroren e jashtme.

42,1-20 Në të dy anët e tempullit, përballë oborrit të tempullit, qëndronin dhomat e priftërinjve. Priftërinjtë do të konsumonin ofertat më të shenjta atje. Këto dhoma ishin të shenjta.

43,1-11 Njeriu e çoi Ezekielin në portën lindore. Ezekieli pa lavdinë e Zotit që afrohej përmes lindjes dhe po mbushte tempullin. Ai u tha: “Ky është vendi për fronin tim. Unë do të banoj këtu me Izraelin për gjithnjë. Ata nuk do ta përdhosin emrin tim të shenjtë përsëri. Le të largohen nga mëkati i tyre dhe unë do të jetoj me ta përjetë. Përshkruaji tempullin e Izraelit. Nëse ndiejnë turp për mëkatet e tyre, tregojuni atyre detajet e modelit të tij dhe rregulloret shoqëruese. Regjistroni të gjitha këto në mënyrë që ata të jenë të frytshëm në zbatimin e tyre. ‘

Udhëzime për adhurimin e tempullit, rolet e priftërinjve dhe princit.

43,13-27 Janë dhënë matjet e altarit, atëherë përshkruhet mënyra e kushtimit të tij.

44,1-4 Porta lindore duhet të mbetet e mbyllur. Ezekieli dërgohet në pjesën e përparme të tempullit. Atje ai sheh lavdinë e Zotit që mbush tempullin.

44,5-9 Asnjë i huaj nuk duhet të hyjë në shenjtërore, ndryshe nga aktet e mëparshme të përdhosjes.

44,10-16 Levitët që kishin ndjekur më parë idhujtarinë mund të shërbejnë akoma në shenjtëroren, por vetëm Cadokitët mund t'i afrohen Zotit për të kushtuar flijime.

44,17-37 Janë dhënë rregulloret në lidhje me paraqitjen dhe sjelljen e priftërinjve.

45,1-9 Priftërinjtë duhet të banojnë në atë pjesë të tokës që i është dhënë Zotit. Princi do të ketë tokë të caktuar gjithashtu. Ai nuk do ta shtypë më Izraelin përmes shpronësimit të pronave.

45,10 – 46,15 Shkallët e sakta do të përdoren.

Pjesët për sakrificat janë specifikuar. Përcaktohen procedurat për priftërinjtë, princin dhe popullin në ditët e shenjta / të festave.

46,16-18 Princi mund t'ua lë trashëgim pasurinë e tij vetëm pasardhësve të tij.

46,19-24 Përshkruhet zona e gatimit priftëror dhe kuzhina.

Toka përtej tempullit. 47,1-12

Atëherë Ezekielit i tregohet një lumë i madh që del nga tempulli deri në Detin e Vdekur. Uji në Detin e Vdekur kthehet i freskët nga lumi dhe mbushet me peshq. Pemët frutore rriten në brigjet e lumit, por kënetat mbeten të kripura.

47,13-23 Pastaj Ezekielit i është dhënë një përshkrim i kufijve të vendit që është ndarë midis fiseve të Izraelit.

48,1-29 Veç kësaj, zona janë caktuar për Cadokitët, Levitët, qytetin dhe zonat e tij.

48,30-34 Qyteti do të ketë dymbëdhjetë porta, tre në secilën anë. Portat do të marrin emrin e fiseve të Izraelit.

48,35 Qyteti do të quhet “Zoti Është Atje”.

Shënimet.

40 “Vegime të Zotit” – një shprehje e përdorur gjithashtu në profeci të tjera vizuale (1,1; 8,3).

40,3 “Kordoni prej liri” – është përdorur për matje (krhs. 47,3).

40,6 – 43,17 Ezekieli është marrë në një turne udhërrëfyes në tempullin e ri, megjithëse qëndron jashtë shenjtërores së brendshme. Vetëm një kryepriфт mund të hynte në shenjtëroren e brendshme (Lv. 16; krhs. Heb. 9,7).

43,2 Lavdia e Zotit kthehet në tempull në këtë vegim. Në një vegim të mëparshëm (11,22-23) lavdia e Zotit ishte larguar nga tempulli. Implikimi këtu është që Zoti po kthehej te populli i tij.

43,10-11 Rëndësia e kap. 40-48 shpjegohet në këto dy vargje. Populli i Izraelit duhet të mendojë mirë për planin e tempullit. Nëse ndihen të turpëruar për veprimet e tyre të së kaluarës, atëherë ata duhet të inkurajohen të ndjekin ligjet dhe rregulloret shoqëruese. Nuk thuhet qartë se ata duhet të rindërtojnë një tempull sipas planit të dhënë këtu.

43,19; 44,15 “Cadok” – ai ishte priфт në kohën e Davidit (2 Sa. 15,24-29). Priфтërinjtë jo-Cadokitë do të dënoheshin për mosbindien e tyre të kaluar duke u ndaluar nga funksionet e larta të priфтërisë.

45,1 – 48,29 Parashikohet një ndarje e re e tokës.

47,10 “En Gedi” – një qytet në bregun perëndimor të Detit të Vdekur. “En Eglaim” mund të shtrihet në veri të En Gedit.

48,35 “Zoti është këtu” – fjalët e fundit të librit përfaqësojnë edhe emrin e Jerusalemit të ri dhe një shpresë të ndritshme për popullin e Zotit. Zoti do të jetë jo vetëm në tempull, jo vetëm në Jerusalemi, por, me anë të Shpirtit të tij, në zemrat e çdo adhuruesi të vërtetë në të gjithë botën, për të gjitha kohërat dhe përjetësinë.

Ndarja e vendit. Në kapitullin 48 të librit të Ezekielit na jepet ndarja e Vendit të Premtuar, ashtu siç do të jetë ai gjatë mbretërisë mesianike. Vendi do të ndahet në rrypina paralele që do të shtrihen nga kufiri lindor drejt detit Mesdhe. Në përputhje me kufijtë e caktuar për Tokën e Premtuar në kap. 47, fiset e Transjordanisë janë çuar në perëndim të Jordanisë. Territori i shenjtë, që është pjesë e Zotit dhe në të cilin ndodhet edhe Jerusalemi, përbëhet në veri nga shtatë fise, ndërsa në jug nga pesë fise. Kjo pjesë e rezervuar ndahet midis priftërinjëve (mes Tempullit) dhe levitëve, pjesa që mbetej ishte për qytetin dhe kullotat e tij; nga lindja deri në perëndim të kësaj pjese të shenjtë shtrihej territori i sundimtarit.

Kur flasim për kufijtë gjeografikë të vendit, tema fillon të ndërlikohet, sepse identifikimi i disa emrave është i vështirë, sidomos kufiri verior. Por sipas treguesve kufijtë duhet të jenë në përgjithësi të njëjtë me ato që ishin në kohën e Davidit dhe Solomonit dhe situata politike është analoge. Izraeli do të jetë pak a shumë i njëjtë me atë të sotshmin (përveç Sinait duke i shtuar një pjesë të Libanit të sotshëm, i cili do të shtrihet deri në Biblosin e lashtë (Bejrutin). Izraeli ka për të sunduar (ekonomiksht dhe politikisht) në të njëjtën shtrirje territoriale si ajo e kohës së Solomonit, d.m.th. nga rrëka e Egjiptit deri në Euftrat dhe nga Mesdheu deri në Transjordan.

Duhet vënë re ndryshimi që ekziston midis Vendit në të cilin do të banojnë fiset dhe territorit në të cilin do të sundojnë ky vend. Në kapitullin 10-të të Zanafillës flitet për 10 kombe të cilat ndodheshin në Tokën e Premtuar gjatë epokës së Avrahamit,

ndërsa te Besëlidhja e Ripërtërirë përmenden vetëm shtatë, të cilët shiheshin edhe si pengesë për pushtimin e Joshuas. Rabinët çifutë thonin shpesh se «gjatë periudhës së të parëve tuaj, ju (Izraeli) kishit zënë vendin e shtatë kombeve, ndërsa në periudhën e Mesisë atë të dhjetë kombeve.»

Por tri kombet që përmenden te libri i Zanafillës dhe që te Besëlidhja e Re fshihen, nuk janë gjë tjetër veçse kënasit, kënizasisit dhe kadmonasit. Pjesa më e madhe e rabinëve ishin marrë vesh për t'u identifikuar me popujt e Edomit, Moavit dhe Amonit, dhe kjo përputhet plotësisht me një profeci të kohës mesianike. Isaia thotë: «Së bashku ata do t'i sulmojnë filistenjtë nga perëndimi dhe do t'i plaçkitin popujt që banojnë nga lindja: do t'i pushtojnë popujt e Edomit dhe të Moavit, ndërsa popujt e Amonit do t'u nënshtrohen» (11,14).

KRONOLOGJIA E KOHËS

Periudha e mbizotërimit babilonas

640-600 Shërbimi i profetëve Jeremia, Cefanja, Habakuk, Nahum dhe Obadja

605 Mërgimi i parë babilonas i mbretërisë jugore (Judës). Nisja e Danielit. 70 vjetët e profecisë së Jirmijës llogariten qysh nga kjo datë (Jr 25,11)

597 Mërgimi i dytë babilonas. Nisja e profetit **Ezekiel**

587 Mërgimi i tretë babilonas

539 Rënia e Babilonisë

Periudha e mbizotërimit persian

538 Dekreti i perandorit persian Kir (Ezra 1,1-4). Fillimi i kthimit nga mërgimi. Fundi i periudhës së 70 vjetëve të profecisë së Jeremisë.

537 Themelimi i Tempullit të Dytë (Mbarimi më 515). Rilindja e shtetit izraelit fetar.

520-400 Ndërtimi i Tempullit. Shërbimi i profetëve Malaki, Zëkarja dhe Hagai.

458 Vizita e parë e Ezrës në Jerusalem

445 Dekreti i perandorit persian Artakserks: rindërtimi i mureve të Jerusalemit (Neh 2,1-9). Rilindja e shtetit izraelit politik. Fillimi i profecisë së Danielit për 70 periudhat prej 7 vjetësh.

483-473 Periudha e përmendur në librin e Esterës. Vizita e parë e Nehemisë në Jerusalem.

438 Vizita e dytë e Ezrës në Jerusalem.

433 Vizita e dytë e Nehemisë në Jerusalem.